

Jaarrekening 2009

Versie 2.0
Dm. Nr.: 277145

**Vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur
op 30 juni 2010**

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING

VOORWOORD.....	3
1. SAMENVATTING JAARREKENING 2009.....	4
1.1 EXPLOITATIE.....	4
1.2 VOORSTEL TOT BESTEMMING VAN HET SALDO.....	6
2. BALANS PER 31 DECEMBER 2009	7
2.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2009	7
2.2 TOELICHTING GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	8
2.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	8
2.2.2 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2009	11
2.3 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN.....	18
2.4 KASSTROOMOVERZICHT OP BASIS VAN GECONSOLIDEERDE BALANS.....	19
3. REKENING NAAR PROGRAMMA'S	20
3.1 EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S	20
3.2 TOELICHTING EXPLOITATIEREKENING NAAR PROGRAMMA'S.....	21
4. REKENING NAAR KOSTENDRAGERS	23
4.1 EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTENDRAGERS.....	23
4.2 TOELICHTING EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTENDRAGERS	25
5. REKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORT	26
5.1 EXPLOITATIEREKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORT	26
5.2 TOELICHTING REKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORT	27
6. SPECIFICATIES	32
6.1 SPECIFICATIE ONDERHANDEN WERK EN RESTANT KREDIETEN PER 31-12-2009	33
6.2 STAAT VAN VASTE SCHULDEN	40
7. ENKELVOUDIGE JAARREKENING	42
7.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2009.....	42
7.2 ENKELVOUDIGE REKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORT.....	43
7.3 TOELICHTING ENKELVOUDIGE JAARREKENING	44
7.3.1 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2009.....	44
8. ACCOUNTANTSVERKLARING	45
9. BESLUIT	47

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u conform artikel 103 van de Waterschapswet ter vaststelling de jaarrekening 2009 van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan.

Vanaf het boekjaar 2009 bestaan de jaarverslagleggingsdocumenten (jaarstukken) uit de jaarrekening en het jaarverslag. De jaarrekening is een financieel verantwoordingsdocument en wordt ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur. Door de vaststelling van de jaarrekening verleent het algemeen bestuur aan het college décharge ten aanzien van het financieel beheer. In het jaarverslag, dat separaat wordt aangeboden, wordt nader ingegaan op het financiële beleid en de programmaverantwoording. Aan de hand van de begroting worden de kaders door het algemeen bestuur vastgesteld en via de jaarrekening wordt gecontroleerd of de uitvoering binnen deze kaders heeft plaatsgevonden.

In het kader van de Wet modernisering waterschapsbestel zijn met ingang van boekjaar 2009 nieuwe verslagleggingsvoorschriften voor waterschappen van toepassing. De hoofdlijnen van deze voorschriften zijn vastgelegd in hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. In de onderliggende regelingen zijn de meer gedetailleerde richtlijnen opgenomen tot inrichting van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag.

Om te zorgen dat De Stichtse Rijnlanden aan de nieuwe regelgeving voldoet, is door Deloitte een scan uitgevoerd om te beoordelen welke aanpassingen doorgevoerd moeten worden in de verslagleggingsdocumenten. De jaarrekening 2009 is conform de aanbevelingen uit de scan opgesteld.

De samenvatting en het voorstel tot bestemming van het saldo zijn in hoofdstuk 1 opgenomen. In hoofdstuk 2 staat de geconsolideerde balans met de daarbij behorende toelichtingen. In hoofdstuk 3 tot en met 5 zijn de exploitatierekeningen naar programma's, kostendragers en kosten- en opbrengstsoorten verwerkt. In hoofdstuk 6 zijn specificaties van onderhanden werk en een staat van vaste schulden opgenomen. De enkelvoudige jaarrekening van De Stichtse Rijnlanden is vermeld in hoofdstuk 7. In hoofdstuk 8 is de accountantsverklaring toegevoegd.

Met ingang van 1 januari 2009 hebben de waterschappen naast de invoering van de nieuwe verslagleggingsvoorschriften te maken met de rechtmatigheidscontrole. De accountant geeft in zijn accountantsverklaring naast het getrouwheidsoordeel ook een oordeel over de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties.

Wij zijn verheugd dat er al in het eerste jaar naast de goedkeurende verklaring omtrent de getrouwheid van cijfers ook een goedkeuring is ontvangen inzake de rechtmatigheid. Deze goedkeuring inzake de rechtmatigheid is bereikt door de inzet en inspanning van de organisatie.

Het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden

1. SAMENVATTING JAARREKENING 2009

1.1 Exploitatie

(x € 1.000)	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek
Exploitatierkening naar programma's *1)			
Primaire en regionale waterkeringen	8.893	7.472	1.421 V
Calamiteiten zorg	183	210	-27 N
Waterkwantiteitsbeheer	25.992	25.003	989 V
Nationaal Bestuursakkoord Water	2.955	2.407	548 V
Kwaliteit van het oppervlaktewater (EKW)	5.596	4.636	960 V
Zuiveringsbeheer	44.708	45.486	-778 N
Lastendruk	4.653	4.285	368 V
Totaal lasten	92.980	89.499	3.481 V

Exploitatierkening naar kostendragers			
Watersysteemheffing	43.293	40.183	3.110 V
Zuiveringsheffing	49.687	49.316	371 V
Totaal lasten	92.980	89.499	3.481 V

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek
Exploitatierkening naar kostensoort				
Rentelasten (inclusief DSR Leasing)	12.290	13.750	11.389	2.361 V
Afschrijvingen	25.193	19.663	19.831	-168 N
Personele lasten	20.857	24.177	23.191	986 V
Variabele lasten	42.258	46.117	46.280	-163 N
Totaal lasten	100.598	103.707	100.691	3.016 V
Geactiveerde lasten	3.557	5.292	3.339	-1.953 N
Overige opbrengsten (inclusief DSR Leasing)	9.357	5.435	7.853	2.418 V
Totaal overige opbrengsten	12.914	10.727	11.192	465 V
Totaal te dekken	87.684	92.980	89.499	3.481 V
Netto belastingopbrengsten	88.038	93.404	95.547	2.143 V
Exploitatieresultaat	354	424	6.048	5.624 V

Netto belastingopbrengst per categorie				
Watersysteemheffing ingezetenen	11.194	17.091	17.590	499 V
Watersysteemheffing gebouwd	16.279	22.989	24.062	1.073 V
Watersysteemheffing overig ongebouwd	3.249	3.594	3.661	67 V
Watersysteemheffing natuur		43	43	0
Zuiveringsheffing Verontreinigingsheffing	57.316	49.687	50.191	504 V
Totaal netto belastingopbrengsten	88.038	93.404	95.547	2.143 V

Mutatie reserves	354	424	6.048	5.624 V
Toevoeging (+) / onttrekking (-) reserves				

* 1) Over het jaar 2008 zijn geen gerealiseerde exploitatiekosten naar programma's en kostendragers beschikbaar.

In 2009 is een positief exploitatieresultaat van € 6.048.000 gerealiseerd .
De begroting is met een positief saldo van € 424.000 vastgesteld. Op hoofdlijnen is het **geconsolideerde** resultaat als volgt opgebouwd:

Exploitatierkening per kostensoort (x € 1.000)	Rekening 2008	Begroting 2009	Rekening 2009	Vershil Begr-Rek
Totale lasten	100.598	103.707	100.691	3.016 V
Totale baten (incl. geactiveerde lasten)	12.914	10.727	11.192	465 V
Totaal te dekken	87.684	92.980	89.499	3.481 V
Netto belastingopbrengsten	88.038	93.404	95.547	2.143 V
Exploitatieresultaat	354	424	6.048	5.624 V

N=nadeel
V=voordeel

Algemeen Het positieve resultaat over 2009 is € 6.048.000, dit is € 5.624.000 hoger dan begroot. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste verschillen tussen de begroting en de realisatie in het jaar 2009:

Meevallers

Lasten

- Lagere kosten salarissen en sociale lasten door minder personeel € 2.124.000.
- Lagere rentelasten € 2.361.000.
- Uitgaven grondonderzoek ten behoeve van waterkeringen niet in 2009 gedaan, wordt over de jaren 2010-2013 verdeeld € 1.000.000.

Baten

- Extra opbrengst waterschapsbelasting € 2.140.000.
- Opbrengst beëindiging Cross Border Lease transactie € 350.000.
- Afschrijving onderhoud Hollandse Kade € 750.000.

Tegenvallers

Lasten

- Afrekening verontreinigingsheffing effluent rwzi Utrecht over het jaar 2008 van Amstel, Gooi en Vecht € 913.000.
- Kosten verkiezingen niet geactiveerd maar direct in exploitatie verantwoord € 881.000.
- Hogere kosten personeel van derden € 1.460.000.

Baten

- Lagere geactiveerde personeelslasten € 1.884.000.

In paragraaf 5.2 toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort worden de verschillen tussen de begroting en de realisatie nader toegelicht.

1.2 Voorstel tot bestemming van het saldo

Voorstel Voorgesteld wordt aan het positieve rekeningsaldo van € 6.048.000 de volgende bestemming te geven:

(x € 1.000)	verdeling resultaat 2009
Toevoeging algemene reserve	5.841
Onttrekking bestemmingsreserve Groot Waterschap Woerden	-31
Toevoeging bestemmingsreserve MRB	238
Exploitatieresultaat 2009	6.048

Toelichting bestemming De toevoegingen aan de tariefsegalisatiereserves van in totaal € 5.841.000 worden uitgevoerd conform het voorgenomen tarievenbeleid van het waterschap. Het meerjarige tarievenbeleid is opgenomen in de Voorjaarsnota van het waterschap. De toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats overeenkomstig de begroting 2009, zodat het tarievenbeleid uit de Voorjaarsnota is gewaarborgd. De geraamde toevoegingen zijn bedoeld om voorziene toekomstige tariefstijgingen te kunnen egaliseren.

In 2009 is het boek Groot Waterschap Woerden afgerond en kan de bestemmingsreserve met een onttrekking van € 31.000 volledig worden afgewikkeld.

Het positieve resultaat van de Muskusrattenbestrijding met een bedrag van € 238.000 aan de bestemmingsreserve Muskusrattenbestrijding (MRB) toevoegen. Deze bestemmingsreserve is in 2009 gevormd in samenspraak met de deelnemende waterschappen binnen het samenwerkingsverband. Het doel van de bestemmingsreserve is om onvoorziene uitgaven binnen de bedrijfsvoering op te vangen.

Reserve positie In de "Regeling met betrekking tot de organisatie van het financieel beheer van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden" uit 2009 is vastgelegd dat de bandbreedte van de reserves is bepaald op 15% tot 25% van de toe te rekenen kosten per belastingcategorie van enig begrotingsjaar. De exploitatiebegroting voor 2009 heeft een omvang van € 92.980.000. De reservepositie ultimo 2009 bedraagt inclusief het exploitatiesaldo over 2009 € 25.555.000, dit is in totaal 29% van de exploitatierekening. Dit percentage ligt boven de bandbreedte.

In onderstaande tabel zijn de mutaties in de algemene reserve en de bestemmingsreserve naar aanleiding van bovenstaand voorstel weergegeven. In de laatste kolom wordt de bandbreedte per categorie weergegeven.

Eigen Vermogen (x € 1.000)	saldo 31-12-2008	mutatie rekening 2009	saldo na resultaat 2009	% exploitatie- rekening 2009
WSH ingezetenen	2.002	2.249	4.251	28%
WSH gebouwd	8.320	2.625	10.945	51%
WSH ongebouwd	3.412	109	3.521	100%
WSH natuur	32	2	34	85%
Zuiveringsheffing	5.425	856	6.281	13%
Bestemmingsreserve GWW	31	-31	0	
Bestemmingsreserve MRB	285	238	523	
Totaal	19.507	6.048	25.555	29%

2. BALANS PER 31 DECEMBER 2009

2.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2009

ACTIVA (x € 1.000)	ref.	31-12-2008	31-12-2009
Vaste Activa			
Materiële vaste activa	A	261.650	268.881
Financiële vaste activa	B	<u>19.046</u>	<u>943</u>
		280.696	269.824
Vlottende activa			
Liquide middelen	C	4.137	2.898
Kortlopende vorderingen	D	9.325	10.466
Overlopende activa	E	<u>6.202</u>	<u>4.935</u>
		19.664	18.299
		<u>300.360</u>	<u>288.123</u>

PASSIVA (x € 1.000)	ref.	31-12-2008	31-12-2009
Vaste passiva			
Algemene reserve		19.122	19.191
Bestemmingsreserve		31	316
Nog te bestemmen resultaat		<u>354</u>	<u>6.048</u>
Eigen Vermogen	F	19.507	25.555
Voorzieningen	G	2.241	5.088
Vaste schulden	H	<u>247.002</u>	<u>236.639</u>
		268.750	267.282
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden	I	23.586	12.483
Overlopende passiva		<u>8.024</u>	<u>8.358</u>
		31.610	20.841
		<u>300.360</u>	<u>288.123</u>

2.2 Toelichting geconsolideerde jaarrekening

2.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen	De jaarrekening is gebaseerd op de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording waterschappen. De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De vergelijkende cijfers van voorgaande jaren zijn op basis van de nieuwe verslagleggingsregels en rubricering aangepast.
Grondslagen voor de consolidatie	De financiële gegevens van het waterschap inclusief DSR Leasing I B.V. zijn in de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening en de toelichting opgenomen. De enkelvoudige balans in paragraaf 7.1 en de enkelvoudige winst- en verliesrekening in paragraaf 7.2 bestaan uit cijfers over het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Maatschappijen worden in de consolidatie opgenomen indien deze, op grond van economische en organisatorische verbondenheid met de activiteiten van het waterschap, als groepsmaatschappij worden aangemerkt. Hiervan is sprake indien het waterschap, direct of indirect, overwegende zeggenschap heeft door de meerderheid van stemrecht dan wel het recht heeft om overwegende invloed uit te oefenen ter zake van het bestuur en het financiële beleid van de betrokken maatschappij. In dit geval betreft het DSR Leasing I BV, opgericht ten behoeve van de Cross Border Lease. Groepsmaatschappijen worden geconsolideerd volgens de integrale methode.
Immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa worden niet als activa opgevoerd op de balans, maar rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht.
Materiële vaste activa	De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische en/of vervaardigingsprijzen, verminderd met eventuele ontvangen investeringsbijdragen en gecumuleerde afschrijvingen. Daarnaast worden de materiële vaste activa, voor zover deze zich nog in het stadium van "Onderhanden werk" bevinden, vermeerderd met de eigen personeelslasten en bouwrente. Dit percentage is gebaseerd op het begrote rentepercentage voor korte geldleningen uit de begroting van het betreffende verslagjaar.
Afschrijvings-termijnen	In de "Verordening op de uitgangspunten voor het beleid, voor het beheer en voor de inrichting van de beleids- en verantwoordingsfunctie HDSR" is het volgende vastgesteld: 1. Het beleid ten aanzien van waardering en afschrijving van activa omvat in ieder geval: a. investeringen met een verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs lager dan € 2.500,-- worden niet geactiveerd; b. de wijze waarop het waterschap omgaat met de verplichtingen uit het Waterschapsbesluit dat de bijdragen van eigen personeel, de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend en de mogelijkheid dat een redelijk deel van de kosten van ondersteunende diensten van het waterschap in de vervaardigingsprijs van vaste activa worden opgenomen; c. de afbakening tussen investering en onderhoud; d. de afschrijvingsmethode. 2. Bijdragen in activa in eigendom van derden worden afgeschreven gedurende het aantal jaren dat de betreffende activa naar verwachting door derden zal worden geëxploiteerd en voor zover de betreffende uitgaven op grond van artikel 4.64 van het Waterschapsbesluit worden geactiveerd.

3. De overige materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:
 - a. 5 jaar: Vervoermiddelen, machines, apparaten en werktuigen;
 - b. 10 jaar: Veeg –en maaiboten;
 - c. 3 jaar: Hard –en software (kantoorautomatisering);
 - d. 5 jaar: Overige bedrijfsmiddelen;
 - e. 40 jaar: Dienstwoningen;
 - f. 40 jaar: Kantoren, magazijnen en loodsen;
 - g. 40 jaar: Dijken en dijkverzwaring;
 - h. 10 jaar: Kades, beschoeiingen en oevervoorzieningen;
 - i. 25 jaar: Ruilverkavelingen en landinrichting;
 - j. 25 jaar: Watergangen en duikers;
 - k. 25 jaar: Gemalen en rioolgemalen (bouwkundig);
 - l. 15 jaar: Gemalen en rioolgemalen (elektrotechnisch);
 - m. 25 jaar: Stuwen (bouwkundig);
 - n. 15 jaar: Stuwen (elektrotechnisch);
 - o. 40 jaar: Sluizen (bouwkundig);
 - p. 15 jaar: Sluizen (elektrotechnisch);
 - q. 15 jaar: Paden en bruggen;
 - r. 30 jaar: RWZI (bouwkundig);
 - s. 15 jaar: RWZI (elektrotechnisch);
 - t. 40 jaar: Persleidingen;
 - u. 10 jaar: Procesautomatisering;
 - v. op basis van looptijd plan: meerjarige strategische beleidsplannen;
 - w. op basis van verwachte gebruiksduur: overige materiële vaste activa.
4. Investerings worden veelal verzameld op één project en vervolgens per activasoort geactiveerd.
5. Bovenstaande termijnen zijn richtinggevend. Versnelde afschrijving wordt toegepast als de gebruiksduur tegenvalt.

Financiële vaste activa

De deelnemingen en aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank, de deposito's Cross Border Lease en de koopsompolis MRB worden opgenomen tegen de nominale waarde. Hierbij worden waarden in vreemde valuta omgerekend tegen de koersen ultimo verslagjaar.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde. De post "dubieuze debiteuren" is als waardecorrectie op de debiteuren onder de kortlopende vorderingen opgenomen.

De bruto waterschapsbelasting bestaat uit de netto waterschapsbelasting en een opslagpercentage voor kwijtscheldingen, bezwaarschriften en oninbaarheid. Het gedeelte van de bruto waterschapsbelasting dat bestemd is voor kwijtscheldingen, bezwaarschriften en oninbaarheid wordt aan de dubieuze debiteuren belastingen toegevoegd. Van deze post worden de belastingdebiteuren afgeboekt die niet door het waterschap geïnd kunnen worden als gevolg van de bovenstaande redenen. De toevoeging aan dubieuze debiteuren ten behoeve van overige debiteuren wordt op basis van individuele beoordeling van de openstaande vorderingen bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Algemene reserve

De algemene reserve van het waterschap fungeert als een algemeen weerstandsvermogen en heeft geen specifieke bestemming. De algemene reserve dient om een eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard te kunnen opvangen en om een eventueel negatief begrotingsresultaat op te vangen. De algemene reserve kan worden ingezet voor tariefseglisatie per belastingcategorie. Als er van tariefseglisatie gebruikgemaakt wordt dan wordt er alleen onttrokken aan de reserve van de specifieke belastingcategorie.

Bestemmings-reserve	Bestemmingsreserve is een afgezonderd deel van het eigen vermogen, die is vastgesteld door het algemeen bestuur ter realisering van een bepaald doel.
Nog te bestemmen resultaat	Ten aanzien van de resultaatsbepaling zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd: - de jaarrekening is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten; - lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben; - verliezen worden als last genomen op het moment dat ze voorzienbaar zijn; - belastingopbrengsten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben; - belastingopbrengsten worden opgenomen onder aftrek van dotaties aan dubieuze debiteuren in verband met oninbaarheid.
Voorzieningen	De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en zijn nagenoeg allemaal als langlopend aan te merken, tenzij anders wordt vermeld.
Vaste schulden	De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van 1 jaar of langer.
Vlottende passiva	De kortlopende schulden en overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

2.2.2 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2009

A. Materiële vaste activa

Staat van materiële vaste activa (x € 1.000)							
Omschrijving	Mutaties 2009						saldo 31-12-2009
	saldo 31-12-2008	(des)inves- teringen *	ontv subs/ bijdrage derden	ovb OHW	afwaar- dering	afschrij- vingen	
Werken in exploitatie							
Gronden	9.414			218			9.632
Vervoermiddelen	565	21		115		233	468
Overige bedrijfsmiddelen	1.790	14		538		1.024	1.318
Bedrijfsgebouwen	7.403					182	7.221
Woonruimten	149					4	145
Waterkeringen	17.635			-91		2.239	15.305
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	33.049	96		3.253		2.692	33.706
Zuiveringstechnische werken	159.930			24.553		13.343	171.140
Wegen	0						0
Totaal werken in exploitatie	229.935	131	0	28.586	0	19.717	238.935
Onderhanden werk							
Gronden	0	218		-218			0
Vervoermiddelen	9	195		-115			89
Overige bedrijfsmiddelen	1.027	4		-538			493
Bedrijfsgebouwen		23					23
Woonruimten							
Waterkeringen	953	266	92	91			1.218
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	3.994	7.507	378	-3.253			7.870
Zuiveringstechnische werken	25.732	19.074		-24.553			20.253
Wegen	0						0
Totaal onderhanden werk	31.715	27.287	470	-28.586	0	0	29.946
Totaal materiële vaste activa	261.650	27.418	470	0	0	19.717	268.881

* Investerings zonder project worden direct via werken in exploitatie geactiveerd. Investerings, die via projecten lopen, worden via onderhanden werk overgeboekt.

Activerings van projecten boven de € 500.000 zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Grootste activerings in 2009

(x € 1.000)	Activering in 2009
Uitbreiding RWZI De Bilt (Project 74052)	18.503
RGM IJsselstein vervangen pomp (Project 61211)	1.208
Gemaal De Koekoek renovatie (Project 41813)	657
Totaal	20.368

B. Financiële vaste activa

(x € 1.000)	saldo 31-12-2008	mutaties 2009	saldo 31-12-2009
Overige uitzettingen > 1 jaar:			
Aandelen Nederlandse Waterschapsbank	31		31
Deposito's Crossborder Lease	17.984	-17.984	0
Koopsompolis MRB	1.031	-119	912
Totaal	19.046	-18.103	943

Overige uitzettingen**Aandelen Nederlandse Waterschapsbank**

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden beschikt over 0,49% van het aandelenkapitaal van de Nederlandse Waterschapsbank.

Deposito's Cross Border Lease

In 2009 is de Cross Border Lease transactie beëindigd en zijn alle deposito's, die bestemd en toereikend zijn voor dekking van de verplichtingen uit hoofde van de Cross Border Lease afgehandeld.

Koopsompolis MRB

Dit betreft gestorte koopsompolissen uit hoofde van een regeling voor huidige medewerkers van de afdeling Muskusrattenbestrijding, waarbij de reis- en verblijfkostenvergoeding voor maximaal 10 jaar is gewaarborgd. De koopsompolis is een aanvulling op de arbeidsovereenkomst van de muskusrattenbestrijders met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden in het kader van het Sociaal Plan. Bij de overdracht van het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding (OLM) in 2008 heeft Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden de afgesloten koopsompolissen overgenomen. De koopsompolis wordt in 10 jaar lineair afgeschreven. In 2009 is een bedrag van € 114.000 aan de afschrijvingen geboekt. Tevens heeft er een vermindering op de koopsompolissen van € 5.000 plaatsgevonden.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden de liquide middelen, de kortlopende vorderingen en de overlopende activa afzonderlijk opgenomen.

C. Liquide middelen

(x € 1.000)	2008	2009
Nederlandse Waterschapsbank	24	1.832
Postbank	4.113	1.066
Kas *	-	-
Totaal	4.137	2.898

* Saldo kas is minder dan € 500.

D. Kortlopende vorderingen

Kortlopende vorderingen			
(x € 1.000)		2008	2009
Debiteuren belastingen	7.894		9.720
Dubieuze debiteuren belastingen	-4.284		-4.496
Nog op te leggen kohieren	3.050		2.648
		6.660	7.872
Debiteuren overig	1.524		3.019
Dubieuze debiteuren overig	-35		-432
		1.489	2.587
Waarborgsommen	0		7
Te vorderen rente deposito's CBL	1.176		0
Totaal		9.325	10.466

Debiteuren belastingen

De uitvoering van de belastingheffing en invordering is bij Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) ondergebracht. De vorderingen zijn conform de opgave van WBL in de balans opgenomen. De vorderingen zijn direct opeisbaar. In de praktijk worden niet alle belastingvorderingen volledig geïnd. Voor eventuele dubieuze vorderingen is een bedrag van € 4.496.000 in mindering op de debiteuren belastingen gebracht.

Dubieuze debiteuren belastingen

Dubieuze debiteuren (x € 1.000)	Mutaties in 2009			
	saldo 31-12-2008	toename	afname	saldo 31-12-2009
Dubieuze debiteuren belastingen				
Dub. debiteuren < 2009	4.284		1.089	3.195
Dub deb WSH ingezetenen 2009		239		239
Dub deb WSH gebouwd 2009		225		225
Dub deb WSH ongebouwd 2009		56		56
Dub deb zuiveringsheffing 2009		780		780
Dub deb WSH natuur 2009		1		1
Totaal	4.284	1.301	1.089	4.496
Dubieuze debiteuren overig				
Dubieuze debiteuren overig	35	397		432
Totaal	35	397	0	432

Deze balanspost heeft tot doel het risico van het niet invorderen van belastingdebiteuren af te dekken (risicodekking). Op basis van de nog te ontvangen bedragen is het gedeelte van de bruto waterschapsbelasting dat nodig is voor kwijtscheldingen, bezwaarschriften en oninbaarheid berekend. Via deze balanspost worden de belastingdebiteuren afgeboekt, die naar verwachting niet door het waterschap geïnd kunnen worden als gevolg van kwijtscheldingen, bezwaarschriften en oninbaarheid. Het saldo van de post dubieuze debiteuren belastingen van € 4.496.000 wordt in mindering op de vorderingen gebracht.

Debiteuren overig

Hier worden alle overige vorderingen van De Stichtse Rijnlanden geboekt. Eventueel oninbare vorderingen worden in mindering gebracht op het openstaande saldo via dubieuze debiteuren overig.

Nog op te leggen kohieren

Aan het einde van het verslagjaar is een inschatting gemaakt van de nog te verwachten belastingopbrengsten over 2009 en voorgaande jaren, die in 2010 zullen worden opgelegd. De aanslagen hebben voornamelijk betrekking op zuiveringsheffing bedrijven, die een aanslag ontvangen op basis van aangifte na afloop van het belastingjaar. Als nog te ontvangen opbrengsten over 2009 en voorgaande jaren is een bedrag van € 2.648.000 opgenomen, hiervan is € 653.000 nog op te leggen over 2008 en € 1.994.000 over 2009.

Waarborgsom

Voor Waarborgsommen staat een te vorderen bedrag van € 7.000. Dit bedrag is in 2009 onder de kortlopende vorderingen opgenomen. Tot en met het jaar 2008 is de post onder langlopende schulden opgenomen.

Te vorderen rente CBL

Onder de vorderingen en overlopende activa is de te vorderen rente op de deposito's met betrekking tot de Cross Border Lease opgenomen. In verband met het beëindigen van de Cross Border Lease transactie is de vordering afgeboekt.

E.**Overlopende activa**

Overlopende activa (x € 1.000)	2008	2009
Nog te ontvangen bedragen	2.057	1.499
Vooruitbetaalde bedragen	4.145	3.436
Totaal	6.202	4.935

Nog te ontvangen bedragen

De post nog te ontvangen bedragen is als volgt te specificeren:

- € 1.200.000 vordering op het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) inzake Waterakkoord Weerdsuis. Het Waterakkoord bedraagt totaal € 6.400.000. Hiervan is € 4.000.000 voldaan, het resterende deel van € 2.400.000 wordt in 2012 voldaan. Jaarlijks wordt een bedrag van € 400.000 als vordering toegevoegd.
- € 49.000 afrekening Muskusrattenbestrijding 2009 LCM
- € 250.000 te ontvangen voorschot 2009 van provincie Zuid Holland inzake vaarwegbeheer. De vergoeding door de provincie heeft betrekking op de meerkosten die het waterschap moet maken voor het recreatievaarwegbeheer. Het betreft de kosten voor bediening, dagelijks onderhoud en kapitaallasten van sluizen en bruggen. In verband met de nieuwe regelgeving moet de post nog te ontvangen bedragen van provincies apart worden gepresenteerd. In het volgende overzicht is het verloop van de nog te ontvangen bedragen van de provincie Zuid-Holland vermeld.

Nog te ontvangen bedragen Provincie Zuid-Holland (x € 1.000)				
	saldo 31-12-2008	toename	afname	saldo 31-12-2009
Vaarwegbeheer voorschot 2009	0	250	0	250
Totaal	0	250	0	250

Vooruit-betaalde bedragen

De post vooruitbetaalde bedragen van € 3.436.000 bestaat voor € 3.024.000 uit vooruitbetaalde rente en aflossing op langlopende leningen met vervaldatum in 2010 en voor € 412.000 uit diverse vooruitbetaalde kosten voor het jaar 2010.

F. Eigen vermogen

(x € 1.000)	saldo	verdeling	resultaat	saldo
	31-12-2008	resultaat 2008	2009	31-12-2009
Algemene reserve	19.122	69		19.191
Bestemmingsreserve	31	285		316
Nog te bestemmen saldo	354	-354	6.048	6.048
Totaal	19.507	0	6.048	25.555

Algemene reserve

De algemene reserve kan worden ingezet voor tariefseglisatie per belastingcategorie. Als er van tariefseglisatie wordt gebruikgemaakt dan wordt er alleen onttrokken aan de reserve van de specifieke belastingcategorie. In 2009 is er een nieuwe belastingcategorie Watersysteemheffing natuur toegevoegd en heeft een herverdeling van de algemene reserve van Watersysteemheffing ongebouwd en Watersysteemheffing natuur plaatsgevonden.

Algemene reserve (x € 1.000)	saldo	verdeling	her-	saldo	voorstel	reserve na
	31-12-2008	resultaat 2008	verdeling 2009	31-12-2009	resultaat 2009	resultaat 2009
Belastingcategorie						
WSH ingezetenen	723	1.279		2.002	2.249	4.251
WSH gebouwd	6.852	1.468		8.320	2.625	10.945
WSH ongebouwd	3.010	434	-32	3.412	109	3.521
WSH natuur			32	32	2	34
Zuiveringsheffing	8.537	-3.112		5.425	856	6.281
Totaal	19.122	69	0	19.191	5.841	25.032

Bestemmingsreserve

Dit betreft een reserve "Geschiedschrijving Groot Waterschap Woerden". Deze bestemmingsreserve, van origine groot € 39.000, is gevormd voor de uitgifte van een boek over de historie van het Grootwaterschap van Woerden. In 2009 is het boek afgerond en gepubliceerd. De reserve kan hierdoor worden afgewikkeld. Conform het besluit van het bestuurlijk overleg van de Muskusrattenbestrijding wordt het resultaat met een bedrag van € 238.000 van de Muskusrattenbestrijding over het jaar 2009 aan de bestemmingsreserve Muskusrattenbestrijding toegevoegd.

Bestemmingsreserve (x € 1.000)	saldo 31-12-2008	toename resultaat 2008	afname resultaat 2008	voorstel resultaat 2009	reserve na resultaat 2009
Groot Waterschap Woerden	31			-31	0
Muskusrattenbestrijding		285		238	523
Totaal	31	285	0	207	523

**Nog te
bestemmen
resultaat**

In de stand van de reserves is het nog te bestemmen positieve saldo van 2008 met een bedrag van € 354.000 verwerkt conform het besluit tot bestemming van dit saldo door het algemeen bestuur op 17 juni 2009. Het te bestemmen saldo over 2009 is € 6.048.000 positief, zoals blijkt uit de rekening naar kosten- en opbrengstensoorten.

G.

Voorzieningen

(x € 1.000)	saldo 31-12-2008	dotatie 2009	toename 2009	afname 2009	saldo 31-12-2009
Arbeidsgelateerde verplichtingen					
Uitkeringen voormalig bestuursleden	356	100		258	198
Uitkeringen voormalig personeel	245	12		109	148
Baggeren en saneren van waterlopen					
Baggeren	557	8.000		4.925	3.632
Overige onderhoudswerkzaamheden					
Groot onderhoud Poldermolen 2	997	156		209	944
Groot onderhoud Poldermolen 3	86	95		15	166
Totaal voorzieningen	2.241	8.363	0	5.516	5.088

**Uitkeringen
voormalig
bestuurs-
leden**

Voor de uit te betalen pensioenen ten behoeve van (voormalige) bestuurders wordt periodiek de toekomstige verplichting door een actuaaris berekend en indien nodig wordt de hoogte van de voorziening aangepast. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de toekomstige verplichtingen. Er is in 2009 een actuariële berekening opgesteld. Voor de hoogheemraden is de opbouw van de pensioenen aan derden uitbesteed. Aan de pensioenbeheerder wordt de premie per maand en een eventuele aanvulling op de waarde betaald.

**Uitkeringen
voormalig
personeel**

Deze voorziening wordt aangehouden voor nog te betalen wachtgeldregelingen aan voormalig personeel. In 2009 is er op basis van de looptijden een actuele berekening opgesteld en de voorziening aan de berekening aangepast.

Baggeren

In 2001 is het programma baggeren 2001-2015 vastgesteld. In dit programma is inmiddels een aantal aanpassingen doorgevoerd als gevolg van het intensiveren van gebiedsgericht baggeren en het beter afstemmen van de plannen van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden met die van gemeenten (samen optrekken). De totale dotatie in 2009 bedraagt € 8.000.000 en er is voor € 4.925.000 (uitgaven minus ontvangen subsidies) aan de voorzieningen onttrokken. De stand van de voorzieningen voor baggeren ultimo 2009 bedraagt € 3.632.000.

**Groot
onderhoud**

De vorming van de voorziening voor Groot onderhoud van het waterschapskantoor is gebaseerd op het Groot onderhoudsplan 2006-2015 van Poldermolen 2 en 3. In 2009 is er conform dit plan een bedrag van € 156.000 aan de voorziening Poldermolen 2 toegevoegd. Aan de voorziening Poldermolen 3 is de jaarlijkse dotatie van € 47.600 conform het Groot onderhoudsplan 2006-2015 voor de jaren 2008 en 2009 toegevoegd.

H. Vaste schulden

(x € 1.000)	saldo 31-12-2008	lening 2009	aflossing 2009	saldo 31-12-2009
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
Leningen bij financiële instellingen	229.775	25.000	18.151	236.624
Obligatieleningen	15			15
Leaseverplichtingen CBL	17.216		17.216	0
Waarborgsommen	-5		-5	0
Totaal	247.001	25.000	35.362	236.639

Leningen bij financiële instellingen

In 2009 is er voor een bedrag van € 18.151.000 aan reguliere aflossingen verricht. Er zijn dit jaar geen leningen vervroegd afgelost. In december 2009 is er een lening van € 25.000.000 aangetrokken. In totaal is het saldo bij de financiële instellingen met € 6.849.000 verminderd.

Voor een verdere detaillering van de vaste schulden wordt verwezen naar de "Staat van vaste schulden" in paragraaf 6.2 van de jaarrekening

Lease-verplichting CBL

Onder de post "Leaseverplichtingen Cross Border Lease" is de afwikkeling van de Cross Border Lease transactie verwerkt conform het besluit van de Algemene Ledenvergadering gehouden op 11 december 2009. In verband met de beëindiging van de Cross Border Lease transactie zijn de leaseverplichtingen komen te vervallen.

Waarborgsom

In 2009 is de post Waarborgsommen onder de kortlopende vorderingen opgenomen. Tot en met het jaar 2008 is de post Waarborgsommen met een bedrag van € 5.000 onder langlopende schulden verwerkt. In 2009 heeft de overboeking naar de kortlopende vorderingen plaatsgevonden.

I. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk de netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva opgenomen.

Netto-vlottende schulden

Netto-vlottende schulden (x € 1.000)	2008	2009
Nederlandse Waterschapsbank	6.094	0
ING	1.021	809
Crediteuren	11.635	9.444
Te betalen belastingen en premies	643	745
Overige kortlopende schulden	4.193	1.485
Totaal	23.586	12.483

Het saldo per 31-12-2009 van de Nederlandse Waterschapsbank bedraagt € 1.808.000 debet en is opgenomen onder de post liquide middelen. Daarnaast is het openstaande saldo crediteuren afgenomen met € 2.191.000. De post overige kortlopende schulden is onder andere verminderd met de kortlopende schuld van € 1.943.000 in verband met de afwikkeling van de Cross Border Lease transactie in 2009.

Overlopende passiva

Overlopende passiva (x € 1.000)	saldo 31-12-2008	toename	afname	saldo 31-12-2009
Verplichtingen	7.634	104	0	7.738
Ontvangen voorschotten overheid	390	230		620
Totaal	8.024	334	0	8.358

Onder post verplichtingen zijn onder andere de volgende bedragen opgenomen:

- € 5.990.000 nog te betalen rente langlopende leningen;
- € 891.000 aan het jaar 2009 toe te rekenen kosten inzake in 2009 aangegane verplichtingen;
- € 857.000 overige reserveringen met betrekking tot 2009.

**Krediet-
faciliteiten**

Het waterschap beschikt over een kredietfaciliteit van € 30.000.000 bij de Nederlandse Waterschapsbank en € 10.000.000 bij de ING.

2.3 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Garantie-verklaring	Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft zich voor een bedrag van € 820.000 borg gesteld inzake de met het Waterschapshuis overeengekomen deelname in contracten voor Oracle Applicatie Componenten en Oracle Technologie Componenten.
Leningen bij financiële instellingen	Voor de aflossingen in 2010 op langlopende leningen bij financiële instellingen is een bedrag van € 11.151.000 berekend.
Cross Border Lease	In 1998 is een Cross Border Lease overeenkomst met betrekking tot de rioolwaterzuiveringsinstallaties afgesloten met de American International Group (AIG). Deze lease transactie heeft betrekking op de rioolzuiveringsinstallaties. De transactie is samen met de waterschap Fryslân en waterschap Vallei en Eem opgezet.

Begin 2009 heeft de Amerikaanse Investeerder AIG te kennen gegeven dat zij de US Cross Border Lease transactie vroegtijdig wil beëindigen. Bovengenoemde waterschappen zijn na overleg met de investeerder AIG tot overeenstemming gekomen over de (commerciële) voorwaarden waartegen de US Cross Border Lease transactie wordt beëindigd. De drie waterschappen hebben daarbij de volledige beschikking van de rioolwaterszuiveringsinstallatie (RWZI's) teruggekregen. Op 27 mei is de US Cross Border Lease transactie definitief beëindigd.

Het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft op 16 september 2009 ingestemd met de opgestelde eindverantwoording inzake de beëindiging van de Cross Border Lease transactie.

Als gevolg van de Cross Border Lease transactie heeft het waterschap sinds 1998 een deelneming in DSR Leasing B.V. I (besloten vennootschap). De financiële gegevens van het waterschap en de besloten vennootschap zijn geconsolideerd in de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening en de daarbij behorende toelichting.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering in december 2009 hebben de bestuurders van DSR Leasing B.V. met het oog op beëindiging van de Cross Border Lease transactie besloten om de besloten vennootschap te ontbinden en haar vermogen te vereffenen. Het nog aanwezige vermogen met een bedrag van € 23.836 zal na ontvangst van een zogenaamde verklaring van non-verzet van de rechtbank, worden uitgekeerd aan het waterschap. Na de goedkeuring van de rechtbank houdt de besloten vennootschap op te bestaan. De verwachting is dat in april 2010 de verklaring wordt ontvangen.

Op de balans per 31 december 2009 is het aanwezige vermogen in de besloten vennootschap nog opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening en de geconsolideerde winst- en verliesrekening. De enkelvoudige jaarrekening van het waterschap is in hoofdstuk 7 van de jaarrekening opgenomen.

2.4 Kasstroomoverzicht op basis van geconsolideerde balans

(x € 1.000)	2008	2009
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	354	6.048
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	25.193	19.831
Mutaties voorzieningen	-4.791	2.847
	20.402	22.678
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen en overlopende activa	-1.078	126
Vlottende passiva	-10.195	-10.769
	-11.273	-10.643
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	9.129	12.035
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Netto Investerings materiële vaste activa	-28.341	-26.948
(Des)investerings in financiële vaste activa	-124	17.989
		-8.959
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-28.465	-8.959
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutaties langlopende leningen	18.811	-10.363
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	18.811	-10.363
Mutatie geldmiddelen	-171	-1.239
Stand liquide middelen per 31 december 2007/2008	4.308	4.137
Stand liquide middelen per 31 december 2008/2009	4.137	2.898
	-171	-1.239

Toelichting:

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldstromen die in een organisatie in de loop van een boekjaar hebben plaatsgevonden.

3. REKENING NAAR PROGRAMMA'S

3.1 Exploitatierekening naar programma's

(x € 1.000)	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Primaire en regionale waterkeringen				
Netto kapitaallasten	4.523	3.442	1.081	
Overige netto-lasten	4.370	4.030	340	
Totaal kosten	8.893	7.472	1.421	16
Calamiteiten zorg				
Netto kapitaallasten	0	32	-32	
Overige netto-lasten	183	178	5	
Totaal kosten	183	210	-27	-15
Waterkwantiteitsbeheer				
Netto kapitaallasten	4.606	4.877	-271	
Overige netto-lasten	21.386	20.126	1.260	
Totaal kosten	25.992	25.003	989	4
Nationaal Bestuursakkoord Water				
Netto kapitaallasten	119	54	65	
Overige netto-lasten	2.836	2.353	483	
Totaal kosten	2.955	2.407	548	19
Kwaliteit van het oppervlaktewater (EKW)				
Netto kapitaallasten	402	116	286	
Overige netto-lasten	5.194	4.520	674	
Totaal kosten	5.596	4.636	960	17
Zuiveringsbeheer				
Netto kapitaallasten	22.361	21.376	985	
Overige netto-lasten	22.347	24.110	-1.763	
Totaal kosten	44.708	45.486	-778	-2
Lastendruk				
Netto kapitaallasten	215	206	9	
Overige netto-lasten	4.438	4.079	359	
Totaal kosten	4.653	4.285	368	8
Totaal kosten programma's	92.980	89.499	3.481	4
Netto belastingopbrengst per categorie				
Watersysteemheffing ingezetenen	17.091	17.590	499	
Watersysteemheffing gebouwd	22.989	24.062	1.073	
Watersysteemheffing overig ongebouwd	3.594	3.661	67	
Watersysteemheffing natuur	43	43	0	
Zuiveringsheffing/Verontreinigingsheffing	49.687	50.191	504	
Totaal netto belastingopbrengsten	93.404	95.547	2.143	2
Mutatie reserves	424	6.048	5.624	1.326
Toevoeging (+) / onttrekking (-) reserves				

Conform het Waterschapsbesluit bevat de rekening naar programma's een overzicht van de gerealiseerde netto-kosten van de programma's.

3.2 Toelichting exploitatierekening naar programma's

In het jaarverslag staat een uitgebreide toelichting op de rekening naar programma's. Hieronder volgt een korte toelichting per programma:

Primaire en regionale waterkeringen (€ 1,4 miljoen voordeel)

Er ontstaat een voordeel van € 1,1 miljoen door een lagere toerekening van rentelasten, omdat de totale rentelasten van het hoogheemraadschap lager zijn. Het effect hiervan op dit programma is relatief groot, omdat door de lange afschrijvingstermijn van waterkeringen de kapitaallasten voor een groot deel uit rentelasten bestaan. Het overige voordeel van € 0,3 miljoen ontstaat vooral door scherper inhuren van personeel.

Calamiteitszorg (€ 0,03 miljoen nadeel)

Het nadeel ontstaat door een toerekening van kapitaallasten aan dit programma. In de begroting is deze toerekening niet geraamd.

Waterkwantiteitsbeheer (€ 1,0 miljoen voordeel)

Het voordeel wordt verklaard doordat de kosten voor onderhoud € 0,3 miljoen lager uitvallen. Daarnaast is een niet geraamde afkoopsom met betrekking tot het onderhoud van de Hollandse Kade van € 0,7 miljoen ontvangen van de provincie Zuid-Holland. Hier staat een nadeel van ongeveer € 0,3 miljoen tegenover vanwege een hogere toerekening van kapitaallasten door een hoger investeringsvolume. Het overige voordeel van € 0,3 miljoen wordt met name verklaard door een lagere bijdrage voor het waterakkoord Bodegraven aan het buurwaterschap Hoogheemraadschap van Rijnland door een betere aansturing van de waterhoeveelheid.

Nationaal Bestuursakkoord Water (€ 0,5 miljoen voordeel)

Er ontstaat een voordeel van € 0,4 miljoen doordat beleidsmatige onderzoeken in 2009 niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Daarnaast zijn er niet geraamde bijdragen van € 0,1 miljoen van andere overheden ontvangen.

Kwaliteit van het oppervlakte water (€ 1,0 miljoen voordeel)

Het voordeel wordt voor € 0,6 miljoen verklaard door inzet van minder personeel die bij dit programma betrokken zijn. Daarnaast wordt er € 0,3 miljoen minder aan kapitaallasten doorbelast aan dit programma, vanwege de totale lagere rentelasten van het hoogheemraadschap.

Zuiveringsbeheer (€ 0,8 miljoen nadeel)

Een groot deel van de overschrijding wordt verklaard door een afrekening voor de geloosde vervuilingseenheden op de Vecht door rwzi Utrecht van € 0,9 miljoen over het boekjaar 2008 van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Lastendruk (Perceptiekosten) (€ 0,4 miljoen voordeel)

Het voordeel hangt voornamelijk samen met het inzetten van minder personeel voor een bedrag van ruim € 0,2 miljoen. Daarnaast is er in 2009 extra ingezet op het innen van achterstallige vorderingen. Dit heeft geresulteerd in hogere belastingopbrengsten dan geraamd met als gunstig bijeffect een hogere opbrengst van € 0,2 miljoen uit geïnde kosten van aanmaningen en dwangbevelen.

Netto belastingopbrengst per categorie (€ 2,1 miljoen voordeel)

De belastingopbrengsten zijn € 2,1 miljoen hoger dan begroot. Dit is voor ongeveer € 0,1 miljoen toe te schrijven aan 'oude' belastingjaren. Voor het belastingjaar 2009 is de opbrengst dus meer dan € 2,0 miljoen hoger. Over het algemeen ligt de oorzaak van de hogere belastingopbrengsten met name in het feit dat het belastingdraagvlak hoger blijkt te zijn dan in de begroting is meegenomen en dat de kwijtscheldingen lager zijn.

Het aantal kwijtscheldingen is al enkele jaren lager dan begroot. Deze trend is bij de begroting van 2009 reeds geconstateerd. Het is moeilijk in te schatten wat het effect van de huidige recessie is op de omvang van de kwijtscheldingen, daarom is een eventuele bijstelling uitgesteld. De kwijtscheldingen spelen met name een rol bij Watersysteemheffing ingezetenen en bij de Zuiveringsheffing. Bij de eerste categorie is de kwijtschelding € 0,3 miljoen lager dan begroot en bij de tweede categorie is de kwijtschelding € 0,9 miljoen lager.

De extra belastingopbrengsten bij Watersysteemheffing gebouwd en ongebouwd worden veroorzaakt door het hogere belastingdraagvlak. In de begroting van 2009 is voor de categorie Watersysteemheffing gebouwd rekening gehouden met een stijging van het totaal van de WOZ-waarden van 1,5% vanwege de toename van het aantal woningen en daarmee de totale waarde ervan. Er is dus in het begrote belastingdraagvlak rekening gehouden met de groei van het aantal woningen (m.n. door nieuwbouw). In de begroting van het belastingdraagvlak wordt echter, uit voorzichtigheid, geen rekening gehouden met de stijging van de gemiddelde WOZ-waarde en dus de prijsontwikkeling. De reden hiervoor is het feit dat de prijsontwikkeling ook negatief kan zijn. De meeropbrengst voor gebouwd voortvloeiende uit het hogere draagvlak door de stijging van de hogere gemiddelde WOZ-waarde is ongeveer €1,0 miljoen.

De belastingopbrengst voor Watersysteemheffing gebouwd is conform begroting 2009. De realiteit geeft een iets hoger belastingdraagvlak aan dan bij de begroting van 2009 is ingeschat.

Bovenstaande verklaart de meeropbrengsten per belastingcategorie grotendeels. Bij zuiveringsheffing moet daar echter een kanttekening bij worden geplaatst. Lagere kwijtscheldingen schelen weliswaar € 0,9 miljoen, maar daar staat een € 0,2 miljoen lagere Bruto Omslag op woningen en een € 0,3 miljoen grotere toevoeging aan de voorziening voor oude belastingjaren tegenover. In totaal is binnen deze categorie daardoor de opbrengst niet € 0,9 miljoen maar € 0,5 miljoen hoger dan begroot.

4. REKENING NAAR KOSTENDRAGERS

4.1 Exploitatierekening naar kostendragers

(x € 1.000)	begroting 2009	rekening 2009	WSH *	ZH*
Eigen plannen	1.678	1.006	1.006	
Plannen van derden	1.318	1.176	1.176	
Planvorming	2.996	2.182	2.182	0
Beheersinstrumenten waterkeringen	1.545	474	474	
Aanleg en onderhoud waterkeringen	5.567	4.581	4.581	
Dijkbewaking en calamiteitenbestrijding	48	35	35	
Aanleg en onderhoud waterkeringen	7.160	5.090	5.090	0
Beheersinstrumenten watersystemen	341	578	578	
Aanleg, verbetering en onderhoud watersystemen	5.212	5.547	5.547	
Baggeren waterlopen en saneren van waterbodems	8.250	8.020	8.020	
Beheer hoeveelheid water	5.800	5.748	5.748	
Calamiteitenbestrijding watersystemen	115	85	85	
Monitoring watersystemen	1.606	1.296	1.296	
Inrichting en onderhoud watersystemen	21.324	21.274	21.274	0
Getransporteerd afvalwater	3.471	4.603		4.603
Gezuiverd afvalwater	27.991	28.932		28.932
Verwerkt slib	7.002	6.602		6.602
Afvalwaterbehandeling door derden	429	480		480
Bouw en exploitatie zuiveringstech. werken	38.893	40.617	0	40.617
Aanleg en onderhoud vaarwegen en havens	583	562	562	
Verkeersregeling/veiligheid vaarwegen en havens	-248	-250	-250	
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	335	312	312	0
Keur	16	11	11	
Vergunningen en keurontheffingen	495	683	683	
Handhaving keur	474	436	436	
Vergunningverlening en handhaving keur	985	1.130	1.130	0
WVO-vergunningen en meldingen	713	661		661
Handhaving WVO	608	595		595
Rioleringsplannen en subsidies lozingen	652	358		358
Aanpak diffuse emissies derden	93	14		14
Beheersing van lozingen	2.066	1.628	0	1.628
Belastingheffing	3.081	3.267	1.758	1.509
Invordering	496	119	64	55
Heffing en invordering	3.577	3.386	1.822	1.564
Bestuur	2.416	2.432	1.467	965
Ondersteunende afdelingen	13.228	11.448	6.906	4.542
Algemene bedrijfsvoering	15.644	13.880	8.373	5.507
Totaal generaal	92.980	89.499	40.183	49.316
Netto belastingopbrengst per categorie				
Opbrengst watersysteem ingezetenen	17.091	17.590	17.590	
Opbrengst watersysteem gebouwd	22.989	24.062	24.062	
Opbrengst watersysteem overig ongebouwd	3.594	3.661	3.661	
Opbrengst watersysteem natuur	43	43	43	
Opbrengst zuiveringsheffing/verontreinigingsheffing	49.687	50.191		50.191
Totaal netto belastingopbrengst	93.404	95.547	45.356	50.191
Mutatie reserves	424	6.048	5.173	875

* WSH is kostendrager Watersysteemheffing / ZH is kostendrager Zuiveringsheffing

Toelichting belastingopbrengst per categorie (x € 1.000)	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Netto belastingopbrengst per categorie				
Opbrengst watersysteem ingezetenen	17.091	18.670		
Kwijtschelding watersysteem ingezetenen		-1.035		
Bezwaren watersysteem ingezetenen		-189		
Oninbaar watersysteem ingezetenen		-93		
Toevoeging/onttrekking voorgaande jaren		237		
Netto opbrengst watersysteem ingezetenen	17.091	17.590	499	3
Opbrengst watersysteem gebouwd	22.989	24.745		
Kwijtschelding watersysteem gebouwd		-666		
Bezwaren watersysteem gebouwd		-117		
Oninbaar watersysteem gebouwd		100		
Toevoeging/onttrekking voorgaande jaren				
Netto opbrengst watersysteem gebouwd	22.989	24.062	1.073	5
Opbrengst watersysteem overig ongebouwd	3.594	4.016		
Kwijtschelding watersysteem ongebouwd		-337		
Bezwaren watersysteem ongebouwd		-51		
Oninbaar watersysteem ongebouwd		33		
Toevoeging/onttrekking voorgaande jaren				
Netto opbrengst watersysteem ongebouwd	3.594	3.661	67	2
Opbrengst watersysteem natuur	43	44		
Kwijtschelding watersysteem natuur		-1		
Bezwaren watersysteem natuur				
Oninbaar watersysteem natuur				
Toevoeging/onttrekking voorgaande jaren				
Netto opbrengst watersysteem natuur	43	43	0	0
Opbrengst zuiveringsheffing	49.687	54.602		
Kwijtschelding zuiveringsheffing		-1.835		
Bezwaren zuiveringsheffing		-1.954		
Oninbaar zuiveringsheffing		-339		
Toevoeging/onttrekking voorgaande jaren		-283		
Netto opbrengst watersysteem natuur	49.687	50.191	504	1
Totaal netto opbrengst waterschapsbelasting	93.404	95.547	2.143	2

4.2 Toelichting exploitatierekening naar kostendragers

In het jaarverslag staat een uitgebreide toelichting op de rekening naar kostendragers en de bijbehorende beleidsvelden.

De overhead wordt volgens een vaste verdeelsleutel verdeeld naar de programma's. In de verdeling naar kostendragers en beleidsvelden wordt de overhead niet verdeeld, maar wordt deze als Algemene Bedrijfsvoering zichtbaar gemaakt.

Opvallende afwijkingen doen zich met name voor op de beleidsvelden:

- Aanleg en onderhoud waterkeringen (€ 2,1 miljoen voordeel)
- Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken (€1,7 miljoen nadeel)
- Algemene bedrijfsvoering (€ 1,8 miljoen voordeel)
- Belastingopbrengsten (€ 2,1 miljoen voordeel)
- Planvorming (€ 0,8 miljoen voordeel)

Aanleg en onderhoud waterkeringen

Het voordeel ontstaat voor een groot deel door een lagere toerekening rentelasten, omdat de totale rentelasten van het hoogheemraadschap lager zijn. Het effect op dit beleidsveld is relatief groot, omdat door de lange afschrijvingstermijn van waterkeringen de kapitaallasten voor een groot deel uit rentelasten bestaan.

Bouw en exploitatie zuiveringstechnische werken

Het nadeel wordt met name verklaard door een afrekening van 2008 van het waterschap AGV voor de geloosde vervuilingseenheden op de Vecht door rwzi Utrecht. Daarnaast zijn er incidentele lasten in verband met onderhoud van een zuiveringsfilter en een toevoeging aan de dubieuze debiteuren inzake nog te ontvangen bedragen van werkzaamheden bij een rwzi. Tenslotte zijn de gerealiseerde kapitaallasten lager dan geraamd door de latere activering van grote investeringsuitgaven die in 2008 en 2009 hebben plaatsgevonden.

Algemene bedrijfsvoering

Het voordeel ontstaat door een onderschrijding op de personeelslasten vanwege gedeeltelijke en latere invulling van vacatureruimte. Verder zijn investeringen op het gebied van automatisering vertraagd of uitgesteld. Dit leidt tot lagere kapitaallasten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Belastingopbrengsten

In de toelichting op de programma's zijn de extra belastingopbrengsten uitgebreid toegelicht.

Planvorming

Het voordeel ontstaat doordat een aantal beleidsmatige onderzoeken in 2009 niet of gedeeltelijk zijn uitgevoerd. Daarnaast zijn er niet geraamde bijdragen van andere overheden ontvangen.

5. REKENING NAAR KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORT

5.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoort

(x € 1.000)		rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Lasten						
Rentelasten		12.290	13.750	11.389	2.361	17
Afschrijvingen		25.193	19.663	19.831	-168	-1
Totaal kapitaallasten	J	37.483	33.413	31.220	2.193	7
Salarissen		13.706	17.006	15.110	1.896	11
Uitkeringen		161	200	173	27	14
Sociale lasten		2.839	3.420	3.219	201	6
Overige personeelslasten (vast)		960	196	347	-151	-77
Personeel van derden		2.373	1.738	3.198	-1.460	-84
Overige personeelslasten (variabel)		819	1.617	1.144	473	29
Totaal personele lasten	K	20.857	24.177	23.191	986	4
Duurzame gebruiksgoederen			8	22	-14	-175
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen		2.649	2.819	2.851	-32	-1
Energie		5.094	4.264	4.550	-286	-7
Huren, pacht en andere rechten		137	12	135	-123	-1.025
Leasebetalingen operational lease		570	570	494	76	13
Verzekeringen		312	269	335	-66	-25
Belastingen		75	61	81	-20	-33
Onderhoud door derden		6.692	8.580	7.499	1.081	13
Overige diensten door derden		16.497	19.624	20.042	-418	-2
Bijdragen aan overheden		1.745		1.563	-1.563	0
Bijdragen aan overigen		23	1.754	346	1.408	80
Toevoegingen aan voorzieningen		8.156	8.156	8.362	-206	-3
Afwikkelverschillen		308			0	0
Totaal variabele lasten	L	42.258	46.117	46.280	-163	0
Totaal lasten		100.598	103.707	100.691	3.016	3
Baten						
Externe rentebaten		1.176			0	0
Interne rentebaten		56		52	52	0
Dividend- en bonusuitkeringen		185	100	156	56	56
Baten ivm salarissen en sociale lasten		83		90	90	0
Opbrengst uit grond en water		33		12	12	0
Opbrengst uit overige eigendommen		766	83	190	107	129
Diensten voor derden		1.928	1.251	1.819	568	45
Bijdragen van overheden		4.272	3.349	5.085	1.736	52
Bijdragen van overigen		25	652	449	-203	-31
Afwikkelverschillen		354			0	0
Vrijval voorzieningen		478			0	0
Totaal baten	M	9.357	5.435	7.853	2.418	44
Saldo lasten -/- baten		91.241	98.272	92.838	5.434	6
Geactiveerde lasten	N	3.557	5.292	3.339	-1.953	-37
Totaal nog te dekken		87.684	92.980	89.499	3.481	4
Dekking						
Waterschapsbelastingen	O	88.038	93.404	95.547	2.143	2
Exploitatieresultaat		354	424	6.048	5.624	1.326

5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort

J. Kapitaallasten

Algemeen De kapitaallasten zijn opgebouwd uit de rente- en afschrijvingskosten van het waterschap. Beide componenten worden hieronder afzonderlijk toegelicht

Rentelasten

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Rente geldleningen	10.521	13.750	11.231	2.519	
Crossborder lease	1.176			0	
Rekening courant	536		106	-106	
Rente MRB	57		52	-52	
Totaal	12.290	13.750	11.389	2.361	17

Rentekosten De rentekosten over 2009 zijn € 2.361.000 lager dan begroot. In de bovenstaande tabel wordt een specificatie van dit verschil gegeven. In de financiële paragraaf van het jaarverslag is een nadere analyse opgenomen.

Rente geldleningen In de loop van 2009 is er totaal voor € 18.151.000 aan reguliere aflossingen verricht. In december 2009 is een nieuwe langlopende lening van € 25.000.000 aangetrokken, met een looptijd van 10 jaar en een rente van 3,28%.

Cross Border Lease Onder de post "Cross Border Lease" zijn de rentekosten van € 1.176.000 opgenomen van de leaseverplichtingen die voortvloeien uit de Cross Border Lease overeenkomst, welke volledig worden gedekt uit de rentebaten op de deposito's. Conform het besluit van de Algemene Ledenvergadering, welke is gehouden op 11 december 2009, heeft de afboeking van de rentekosten van de Cross Border Lease plaatsgevonden.

Rekening courant De rentekosten van de rekening courant zijn niet begroot en bedragen voor het jaar 2009 € 106.000. Het bedrag is aanzienlijk lager dan het bedrag van 2008 in verband met het lage rentepercentage op de rekening courant.

Afschrijvingen

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Materiële vaste activa	22.697	19.663	19.717	-54	
Immateriële vaste activa	2.383			0	
Financiële vaste activa	113		114	-114	
Totaal	25.193	19.663	19.831	-168	-1

Afschrijving De afschrijvingen over materiële vaste activa zijn in 2009 € 54.000 hoger dan begroot. De afschrijvingen van de financiële vaste activa met een bedrag van € 114.000 zijn niet de begroting opgenomen. Deze afschrijvingen hebben betrekking op de koopsompolissen van de Muskusrattenbestrijding.

K. Personele lasten

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Salarissen	13.706	17.006	15.110	1.896	
Uitkeringen	161	200	173	27	
Sociale Lasten	2.839	3.420	3.219	201	
Overige personeelslasten (vast)	959	196	347	-151	
Personeel van derden	2.373	1.738	3.198	-1.460	
Overige personeelslasten (variabel)	819	1.617	1.144	473	
Totaal	20.857	24.177	23.191	986	4

Personele lasten De realisatie bij de salarissen en de sociale lasten laat een onderschrijding van € 2.124.000 zien. Dit wordt veroorzaakt door niet ingevulde vacatures. Tegenover deze onderschrijding staat een overschrijding van € 1.460.000 op personeel van derden. Het verschil van de overige personeelslasten wordt veroorzaakt door een lagere besteding van reis- en verblijfskosten van € 300.000.

Overzicht FTE's

Bezetting: ingevulde FTE's per 31 december 2008	295
Bezetting: ingevulde FTE's per 31 december 2009	314
Formatie: aantal FTE's in begroting 2009	346

L. Variabele lasten

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Duurzame gebruiksgoederen		8	22	-14	
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	2.649	2.819	2.851	-32	
Energie	5.094	4.264	4.550	-286	
Huren, pacht en andere rechten	137	12	135	-123	
Leasebetalingen operational lease	570	570	494	76	
Verzekeringen	312	269	335	-66	
Belastingen	75	61	81	-20	
Onderhoud door derden	6.692	8.580	7.499	1.081	
Overige diensten door derden	16.497	19.624	20.042	-418	
Bijdragen aan overheden	1.745		1.563	-1.563	
Bijdragen aan overigen	23	1.754	346	1.408	
Toevoegingen aan voorzieningen	8.156	8.156	8.362	-206	
Afwikkelverschillen	308			0	
Totaal variabele lasten	42.258	46.117	46.280	-163	0

Duurzame verbruiks-goederen De kosten van verbruiksgoederen zijn € 14.000 hoger dan begroot. De kosten hebben betrekking op aanschaf van meubilair en inventaris.

Overige gebruiks- en verbruiksgoederen De totale kosten van overige gebruiks- en verbruiksgoederen zijn € 32.000 hoger dan begroot. Hieronder volgen een aantal kostensoorten met in verhouding een aanzienlijke over- of onderschrijding:
Apparatuur en gereedschappen overschrijding van € 50.000
Overige aankopen onderschrijding van € 80.000
Chemicaliën zuiveringsinstallaties overschrijding van € 109.000

Energie De kosten van energie overschrijden de begroting 2009 met € 286.000. Ten opzichte van de realisatie 2008 is er echter een daling van € 540.000 waar te nemen.

Huren, pacht en andere rechten In 2009 zijn de kosten met betrekking tot het leasen van de auto's van de Muskusrattenbestrijding onder de kostensoort leasebetalingen operational lease opgenomen. De realisatie is € 123.000 hoger dan begroot en conform de realisatie van 2008.

Leasebetaling operational lease In verband met de nieuwe verslagleggingsvoorschriften moeten de kosten voor leasebetalingen betreffende operational lease apart worden vermeld. In 2008 zijn de kosten voor het huren van het autopark onder de post huren, pacht en andere rechten verwerkt. Voor de vergelijking zijn de cijfers van 2008 aangepast.

Verzekering Verzekeringen heeft een overschrijding van € 66.000 ten opzichte van de begroting. Dit is ontstaan doordat de WA aansprakelijkheidsverzekering Waterschap 2009 met een bedrag van € 72.000 ten onrechte niet in de begroting is opgenomen.

Belastingen	De kosten van belastingen zijn € 20.000 hoger dan begroot. De post motorrijtuigbelasting is € 15.000 hoger dan begroot.
Onderhoud door derden	De realisatie van onderhoud door derden is € 1.081.000 lager dan in de begroting is vastgesteld. De grootste afwijkingen: - Schoonmaakwerkzaamheden € 145.000 hoger dan begroot - Beheer/onderhoud objecten € 66.000 hoger dan begroot - Beheer/onderhoud kaden € 57.000 hoger dan begroot - Beheer/onderhoud dijken € 88.000 lager dan begroot - Mechanisch/electrotechnisch onderhoud € 395.000 hoger dan begroot - Bouwkundig onderhoud € 461.000 lager dan begroot - Overig onderhoud € 1.170.000 lager dan begroot In de post overig onderhoud is in de begroting een bedrag voor onvoorzien opgenomen. In de realisatie van 2009 is dit bedrag voor een deel ingezet op andere kostensoorten.
Overige diensten door derden	In 2009 zijn de kostensoorten grensoverschrijdend afvalwater en WVO-heffing effluent onder overige diensten opgenomen. Tot en met 2008 zijn deze kosten onder de post belastingen geboekt. De vergelijkende cijfers zijn aan de nieuwe rubricering aangepast. Hier zijn ook de kosten van de toevoeging dubieuze debiteuren geboekt.
Bijdragen aan overheden	In 2009 is een splitsing in bijdragen aan overheden en overigen verplicht. De lozingsvergoeding van € 1.400.000 inzake het waterakkoord Sluis Bodegraven valt onder bijdragen aan overheden. In de begroting van 2009 is dit bedrag onder bijdragen aan overigen opgenomen.
Bijdragen aan overigen	Zie bijdragen aan overheden.
Toevoeging aan voorzieningen	In 2009 is aan de voorziening baggeren een bedrag van € 8.000.000 gedoteerd. De voorziening groot onderhoud van Poldermolen 2 is met het bedrag van € 156.000 verhoogd. Aan de voorziening groot onderhoud Poldermolen 3 is de jaarlijkse dotatie van € 47.600 voor de jaren 2008 en 2009 toegevoegd.

M. Baten

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Externe rentebaten (incl DSR Leasing)	1.176			0	
Interne rentebaten	56		52	52	
Dividenden en bonusuitkeringen	185	100	156	56	
Baten ivm salarissen en sociale lasten	83		90	90	
Opbrengst uit grond en water	33		12	12	
Opbrengst uit overige eigendommen	766	83	190	107	
Diensten voor derden	1.928	1.251	1.819	568	
Bijdragen van overheden	4.272	3.349	5.085	1.736	
Bijdragen van overigen	25	652	449	-203	
Afwikkelverschillen	354			0	
Vrijval voorzieningen	478			0	
Totaal	9.357	5.435	7.853	2.418	44

Interne rentebaten	Over de koopsompolis wordt een percentage van 5% interne rente berekend. De rentekosten komen ten laste van de afdeling MRB, zodat de rentekosten in de verdeling van de totale kosten MRB worden verrekend. De opbrengst interne rente is de opbrengst binnen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden van de doorberekende rente aan de afdeling MRB.
Dividenden	In 2009 is een bedrag van € 156.000 dividend over 2008 uitgekeerd door de Nederlandse Waterschapsbank.

Baten ivm salarissen en sociale lasten Uitkeringen als gevolg van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet en Ziektewet worden onder deze opbrengstsoort geboekt.

Opbrengst uit grond en water Vanaf 2009 worden de opbrengsten uit grond en water apart vermeld. Hieronder vallen de ontvangen bedragen voor pacht, jacht-en visrecht van water en grond.

Opbrengst uit overige eigendommen Hieronder is een bedrag van € 94.000 in verband met verhuur van eigendommen opgenomen. Tevens is er een bedrag van € 96.000 geboekt voor het buitengebruik stellen van activa (Oude Sluis). Dit bedrag is niet in de begroting opgenomen.

Diensten voor derden Deze opbrengstsoort bevat:

- Opbrengsten bruggeld 2009 € 11.500
- Uitkering kadastraal recht 2008 € 20.000
- Doorbelasting werkzaamheden Muskusrattenbestrijding € 127.500
- Bijdragen grensoverschrijdend afvalwater € 948.000, dit bedrag is € 30.000 hoger dan begroot.
- Opbrengst afwikkelen projecten rechtstreeks in exploitatie € 238.000, deze opbrengsten zijn niet de begroting opgenomen.
- Opbrengst aanmaningen en dwangbevelen € 465.000, er is € 191.000 meer geïncasseerd dan in de begroting is meegenomen.

Bijdragen van overheden Het verschil met de begroting is ontstaan door het ontvangen van een bedrag van € 750.000 voor de overdracht van het beheer, onderhoud en eigendom van de Hollandse Kade en een bedrag van € 300.000 voor het aanleggen van een nieuw fietspad bij de reconstructie van de Hollandse Kade.

Bijdragen van overigen De opbrengst van de afwikkeling van de Cross Border Lease transactie met een bedrag van € 391.000 is onder deze post verwerkt. Voor het netto-resultaat moeten nog de kosten van € 50.000 in mindering worden gebracht.

N. Geactiveerde lasten

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Personeelslasten	2.572	4.106	2.222	-1.884	
Bouwrente	985	1.186	1.117	-69	
Totaal	3.557	5.292	3.339	-1.953	-37

De geactiveerde lasten bestaan uit geactiveerde personeelslasten en geactiveerde bouwrente. De geactiveerde lasten zijn in 2009 € 1.953.000 lager dan begroot. Bouwrente is de rente die voortvloeit uit de financiering van uitgaven gedurende de uitvoering van investeringsprojecten. Deze rente wordt onttrokken aan de exploitatie en opgenomen in de integrale kostprijs van de investeringsprojecten. De geactiveerde bouwrente bedraagt in 2009 € 1.117.000 en is € 69.000 lager dan begroot.

Geactiveerde personeelslasten zijn de kosten van de uren van de medewerkers van het eigen waterschap die worden besteed aan de uitvoering van investeringsprojecten. De directe kosten van de uren zijn verhoogd met de daaraan toe te rekenen kosten voor overhead. Deze personeelslasten worden onttrokken aan de exploitatie en opgenomen in de integrale kostprijs van de investeringsprojecten. De geactiveerde personeelslasten bedragen in 2009 € 2.222.000 bij een begroting van € 4.106.000.

O. Waterschapsbelastingen

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Waterschapsbelastingen	88.038	93.404	95.547	2.143	2

Water- schaps- belastingen

De netto opbrengsten uit de waterschapsbelastingen zijn € 2.143.000 hoger dan begroot. Onderstaand een uitsplitsing van deze opbrengsten:

(x € 1.000)	voorgaande jaren	rekening 2009	totaal
Watersysteemheffing ingezetenen	237	17.353	17.590
Watersysteemheffing gebouwd	100	23.962	24.062
Watersysteemheffing ongebouwd	33	3.628	3.661
Watersysteemheffing natuur		43	43
Zuiveringsheffing	-283	50.474	50.191
Totaal	87	95.460	95.547

Opbrengsten 2009

In de onderstaande tabel zijn de opbrengsten van voorgaande jaren buiten beschouwing gelaten.

(x € 1.000)	rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek
Watersysteemheffing ingezetenen	11.162	17.091	17.353	262
Watersysteemheffing gebouwd	16.297	22.989	23.962	973
Watersysteemheffing ongebouwd	3.271	3.594	3.628	34
Watersysteemheffing natuur		43	43	0
Zuiveringsheffing	57.911	49.687	50.474	787
Totaal	88.641	93.404	95.460	2.056

Exploitatie- resultaat

Het exploitatieresultaat van € 6.048.000 positief is op de balans als nog te bestemmen saldo opgenomen. In paragraaf 1.2 is een voorstel tot bestemming van dit saldo opgenomen.

6. SPECIFICATIES

In dit hoofdstuk wordt een totaaloverzicht gegeven van alle (investerings)werken die aan het begin van het begrotingsjaar nog onderhanden zijn en die lopende het jaar zijn gestart. Voor de werken die aan het einde van het begrotingsjaar nog onderhanden zijn, worden ook de restantkredieten weergegeven.

Hieronder worden de opgenomen kolommen in het totaaloverzicht nader toegelicht.

a. Projectnummer	- Nummer van het project. De projecten zijn gerubiceerd op nummer en niet op thema.
b. Projectnaam	- Naam van het project.
c. OHW tm 2008	- OHW = onderhanden werken, betreft projecten die op 31 december 2008 nog onderhanden zijn.
d. Projectkosten/opbrengsten 2009	- De gemaakte kosten minus opbrengsten in 2009 van de investeringsprojecten.
e. Overboeking OHW 2009	- Betreft projecten die in 2009 gereedgekomen zijn en daardoor niet meer onderhanden zijn.
f. OHW tm 2009	- Betreft projecten die op 31 december 2009 nog onderhanden zijn.
g. Start jaar	- Het startjaar van een project.
h. Netto krediet	- Beschikbaar gesteld bedrag door het bestuur na aftrek van financiering door derden.
i. OHW tm 2009	- Zie kolom f
j. Restant krediet per 31-12-2009	- Betreft het nog aanwezige krediet minus aftrek van projectkosten/opbrengsten tot en met 2009.
k. Toelichting	- Projecten met een * worden aan het eind van het overzicht nader toegelicht.

In het totaaloverzicht zijn de baggerprojecten niet opgenomen, omdat dit geen werken zijn die geactiveerd en verantwoord worden onder de post materiele vaste activa.

6.1 Specificatie onderhanden werk en restant kredieten per 31-12-2009

		Onderhanden werk				Restant kredieten				
Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)	netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
25907	RVK L'waard Def afrekening	6.195	17.230		23.425	2008	33.652	23.425	10.227	*
28902	Duurz. wb. Langbrwet (onderz)		1.168		1.168	2002	191.200	1.168	190.032	
39115	Hollandse kade	484.355	-598.442		-114.086	2002	1.900.000	-114.086	2.014.086	*
401011	Stuwen Gooyerwetering Oost		38.073		38.073	2009	290.000	38.073	251.927	
401202	Grondaankopen WGP Kam & Kock		4.476		4.476	2009	230.000	4.476	225.524	
401204	Uren algemene ondersteuning		7.034		7.034	2009	54.000	7.034	46.966	
401205	Communicatie		4.610		4.610	2009	36.000	4.610	31.390	
401210	Bouw gem. a/d Grecht-Houtkade		5.155		5.155	2009	50.000	5.155	44.845	
401231	Stuw Spengen		42.814		42.814	2009	62.500	42.814	19.686	
40305	Verwerving gr. EHS		184.900	184.900		2003				
40310	Life subsidie Zuiveringsfilter	-258.691	258.691			2003				
405005	Onderzoek / monitoring		37.665		37.665	2009	405.000	37.665	367.335	
405013	Vispassage Caspergauw		11.456		11.456	2009	317.300	11.456	305.844	
405210	Vispassage gemaal Kerkeland		141.213		141.213	2009	300.000	141.213	158.787	
40607	Waterhuishoud.Schraallanden KN	4.201	266		4.467	2006	42.000	4.467	37.533	
40611	Communicatie (WGP Zegveld)	12.535	23.156		35.690	2006	35.000	35.690	-690	*
40612	Waterhuishoud.gebied 5A Noord	91.786	69.793		161.580	2007	160.000	161.580	-1.580	*
40613	Waterhuishoud.geb.Kamerik W+O	44.718	58.029		102.747	2006	100.000	102.747	-2.747	*
40614	Whh peilgebied 5A	91.088	562.761		653.849	2008	677.000	653.849	23.151	
40615	Waterhuishouding Peilgebied 5F	24.302	-7.258		17.043	2007	25.000	17.043	7.957	
40616	Whh peilgebied 5D Noord	736	32.918		33.654	2008	40.000	33.654	6.346	
40617	Watergang Grecht	44.538	4.991		49.529	2007	155.000	49.529	105.471	
40622	Waterhuishoud.Peilgeb.5B Zuid	408.198	379.996		788.194	2007	1.500.000	788.194	711.806	
40623	5B Zuid - Kunstwerken	13.632	198.950		212.582	2008	430.000	212.582	217.418	
40627	Kamerik West en Oost	4.074	10.977		15.051	2007	30.000	15.051	14.949	
40628	Individuele hgw voorz. Kamerik		26.904		26.904	2009	122.500	26.904	95.596	
40690	Verw.gr.wat.gebiedspl.Zegveld		33.264	33.264		2006				

Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)		netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
40699	Watergebiedspland subsidie	183.292	981		184.273	2007		-960.000	184.273	-1.144.273	*
41404	17 golfkasten tbv 2007/2008	29.504	4.349		33.853	2005		50.000	33.853	16.147	
41511	boezem Haarrijn	138.900	-8.526	130.374		2008					
41526	Gemaal Terwijde - BTW project	121.934	-102.190		19.744	2006		200.000	19.744	180.256	
41601	gebied Heeswijk	54.203	-3.986	50.216		2005					
41635	Gemaal Maarssenbroek	30.165	594	30.759		2006					
41705	Gemaal Barwoutswaarder	421.101	306.845	727.946		2007					
41708	Inlaat en stuw Ruige Weide	87.556	6.622		94.178	2007		105.000	94.178	10.822	
41710	Gemaal Noordzijdorpolder	453.388	16.628	470.016		2007					
41711	Haarrijn en Ouwenaar STUDIE	22.989	21.700		44.689	2007		59.600	44.689	14.911	
41713	Restauratie Haanwijkersluis	-95.478	402.387		306.909	2007		395.531	306.909	88.622	
41715	Gemaal Tappersheul	300.072	6.712	306.784		2007					
41803	Gemaal Vuylcop Oost	41.280	144.099		185.379	2007		405.000	185.379	219.621	
41804	Gemaal Kerkeland	49.705	425.100		474.804	2007		680.000	474.804	205.196	
41805	Gemaal Plettenburg	70.793	178.907	249.700		2007					
41806	Gemaal Voordorp- Reiniger	96.942	6.217		103.159	2007		135.000	103.159	31.841	
41807	Gemaal "Kouwenhoven"	6.530	297		6.827	2007		60.000	6.827	53.173	
41811	Inlaat Voormolen Camping	50.801	3.975	54.776		2007					
41812	Gemaal Buitenwaard	58.944	14.381	73.324		2007					
41813	Gemaal De Koekoek	74.683	891.083	965.767		2007					
41815	Stuw Station Terwijde	4.993	119.862		124.855	2007		6.000	124.855	-118.855	*
41816	Renovatie sluis/kering WbD	51.292	20.715		72.007	2008		150.650	72.007	78.643	
41818	Waterhuishouding Honswijk	18.315	10.707		29.022	2008		175.000	29.022	145.978	
41819	Stuw Portengen	6.062	60.126		66.187	2008		89.000	66.187	22.813	
41820	Stuw Zijdewetering Zuidzijde	1.825	28.265		30.090	2008		60.000	30.090	29.910	
41821	Gemaal Daalseweg - afvoergem.		10.321		10.321	2009		20.000	10.321	9.679	
41824	Uitlaatwerk Oog in Al	1.957	25.522		27.479	2008		44.500	27.479	17.021	
41827	Gemaal Kamerik-Teylingens		52.961		52.961	2009		70.000	52.961	17.039	
41901	Duikers N228 Haastrecht Heesw.		65.000		65.000	2009		65.000	65.000		*

Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)		netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
41904	Reiniger U.Houtensewetering		11.844		11.844	2009		22.453	11.844	10.609	
41905	Stuw Berekuil		1.564		1.564	2009		15.000	1.564	13.436	
41906	Stuw Houtensewet. en Meerpaal		6.782		6.782	2009		15.000	6.782	8.218	
41907	ADM Wijk bij Duurstede		27.279		27.279	2009		40.000	27.279	12.721	
41908	Gemaal Blokland West		25.426		25.426	2009		33.000	25.426	7.574	
41909	Revisie hoogwatervoorziening		20.794		20.794	2009			20.794	-20.794	*
42602	Vb. gemaal Kam.Teylingens Oost	41.189	2.386		43.574	2006		50.000	43.574	6.426	
42706	Grechtkade West (110 F)		-70.505	-70.505		2007					
42801	Geerkade Zuid	134.456	20.735		155.191	2007		175.000	155.191	19.809	
42803	Bijleveld West (fase 2)		-26.903	-26.903		2007					
42804	Hol.IJs.Zuid-traj.Mtf-IJsselst	10.809	22.902		33.711	2007		50.000	33.711	16.289	
42805	DW en EW, uitvoering 2008	233.093	127.132		360.225	2008		420.000	360.225	59.775	
42806	Bergingsgebied N401 Kockengen		4.497		4.497	2009		132.000	4.497	127.503	
42901	Grechtkade Oost (109F)	80.794	12.300		93.094	2007		124.289	93.094	31.195	
42902	Herstel Oevererosie Lekdijk		145.390		145.390	2009			145.390	-145.390	*
42903	Compartimentering voorboezems		34.033		34.033	2009		90.000	34.033	55.967	
42904	Geerkade O, Bijleveld, Heicop		108.341		108.341	2009		190.000	108.341	81.659	
42905	L.R. Dorpstraat Harmelen		758		758	2009		90.000	758	89.243	
42906	Kadeverbetering VIOS (DW)		38.002		38.002	2009		240.000	38.002	201.998	
42907	Verbetering Inundatiekanaal		14.080		14.080	2009		50.000	14.080	35.920	
42908	Studie Meijkade		58.295		58.295	2009		95.000	58.295	36.705	
43601	Oev.Stad Utr.Stadsbuitengracht	23.545	16.836	40.381		2006					
43602	Kromme Rijn- Blitterswijk	-1.790	-150.532	-152.322		2006					
43603	Oeverpr.Stad Utrecht Tuindorp	381.613	-78.099		303.514	2006		275.000	303.514	-28.514	*
43802	Oeverpr.Stad Utrecht-Hoograven	9.998	125.364		135.362	2007		125.000	135.362	-10.362	*
43803	Oev.pr.S. Utrecht-Kruisvaart 1	158.772	96.435		255.207	2007		275.000	255.207	19.793	
43901	L.R.traj. Dorpsstraat Harmelen		125.707		125.707	2009		115.000	125.707	-10.707	*
43902	L.R.Aanvoerd.-Stadsdambr.Meern		94.090		94.090	2009		182.000	94.090	87.910	
43903	K.R.de heer Middelweerd Bunnik		97.633		97.633	2009		115.000	97.633	17.367	
43904	Zilveren Schaats/Ridderschap.		16.221	16.221		2009					
43905	Stad Utrecht, Kanaleneiland		9.805		9.805	2009		115.000	9.805	105.195	

Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)		netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
45105	Gt-actualisatie en grw.meetnet		29.565		29.565	2002		350.000	29.565	320.435	
46206	LI Driebruggen 2006		205.163	205.163		2005					
46701	Ecol.Verb.Benschopperboezem	38.124	1.733		39.857	2007		65.000	39.857	25.143	
47501	Inlaat Nieuwerbrug	16.146	131.880		148.026	2007		105.000	148.026	-43.026	*
47512	Oudewater	44.676	2.030		46.707	2006		110.000	46.707	63.293	
47515	Schoonhoven	31.552	31.629		63.182	2008		72.500	63.182	9.318	
47519	Wijk Bij Duurstede	15.341	2.669		18.010	2008		50.000	18.010	31.990	
47521	Koppeling BBB De Brink Zeist		74.522		74.522	2009		85.000	74.522	10.478	
47801	Monitoring riooloverstorten	45.171	13.700		58.871	2008		75.000	58.871	16.129	
483094	materieel 2009		55.523	55.523		2009					
483095	nieuwbouw opslagloods R5		5.840		5.840	2009		25.000	5.840	19.160	
483096	nieuwbouw onderkomen R3		16.632		16.632	2009		625.000	16.632	608.368	
485092	Impl radar neerslagdata		20.040		20.040	2009		35.000	20.040	14.960	
48602	Vervangen 2 maaiboten		80.000		80.000	2009		180.000	80.000	100.000	
48604	Aanschaf bedr auto's regio WB		59.219	59.219		2007					
50603	BestuursVerkiezing 2008	797.080	-797.080			2006					
51108104	Gemaal "De Geer"	5.884	465.474		471.359	2008		716.425	471.359	245.066	
51110101	Nieuwbouw gemaal Wijkersloot		77.293		77.293	2009		495.000	77.293	417.707	
51208102	Stuwen "Van Zetten" (3 st.)	141.303	31.274		172.576	2008		250.000	172.576	77.424	
51209101	Stuwen en inlaat W. b. D'stede		38.147		38.147	2009		50.000	38.147	11.853	
51612101	3 Vispassages wgp Kromme Rijn		17.017		17.017	2009		30.000	17.017	12.983	
51908101	Duikers Trechtweg	234.696	739.919		974.615	2008		1.000.000	974.615	25.385	
52808	meubilair 2008	68.939		68.939		2008					
52809	Meubilair 2009		37.765	37.765		2009					
53208101	Watergang Dwarsdijkerwetering	12.407	77.879		90.286	2008		106.340	90.286	16.054	
53209104	Verbreiding Ederveensloot		3.749		3.749	2009		20.000	3.749	16.251	
53908103	Duikers Oosterlaak-Vagevuursl.	6.899	91.724		98.623	2008		131.700	98.623	33.077	
55802	Vervanging KA/TA 2008	59.345	83.770	143.115		2008					
55803	Vervanging KA/TA 2009		238.243		238.243	2009		316.000	238.243	77.757	
55804	Implementatie IRIS		42.008		42.008	2009		122.500	42.008	80.492	
55807	Project Digitalisering		205.482		205.482	2009		280.000	205.482	74.518	
55809	Verbetertraject Oracle		11.270		11.270	2009		40.000	11.270	28.730	

Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)		netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
55810	IBP 2010-2015		4.463		4.463	2009		60.000	4.463	55.538	
56801	Migratie Oracle EBS	110.519	129.441	240.626	-666	2008			-666	666	*
59108101	Schadevergoedingen WGP Kr.Rijn		183.688		183.688	2009		788.525	183.688	604.837	
59208102	Subsidie WGP Kr.Rijn		1.099		1.099	2009		-86.000	1.099	-87.099	*
59308104	Communicatie WGP Kr.Rijn.	1.241	17.243		18.484	2008		119.950	18.484	101.466	
59508101	Vergunningverlening		5.050		5.050	2009		98.412	5.050	93.362	
59508102	Archeologische Onderzoek		2.048		2.048	2009		44.000	2.048	41.952	
61051	rwzi Nieuwegein uitbreiding	777.170	2.609.225		3.386.395	2006		14.580.000	3.386.395	11.193.605	
611071	rgm Nieuwegein, vervanging	561.436	754.025		1.315.461	2007		1.350.000	1.315.461	34.539	
61211	RGM IJsselstein, verv. pomp	873.289	335.278	1.208.568		2002					
630064	rwzi De Meern, bedrijfswater	102.343	-9.266	93.077		2006					
63062	rwzi De Meern, verv. zandv.	143.620	5.036	148.657		2007					
63081	rwzi De Meern, V2008	95.281	68.764		164.045	2008		430.000	164.045	265.955	
63141	west_rgm Mereveldl. pomp	16.054	136.864		152.917	2006		329.567	152.917	176.650	
632081	rgm 't Weer, VI 2008.		92.390		92.390	2009		287.000	92.390	194.610	
637071	Persl. Mastwijk	245.964	-191.751	54.212		2007					
64052	west_rwzi Montfoort, verv..	177.155	1.360.085		1.537.240	2007		2.000.000	1.537.240	462.760	
65151	persl. Oudewater-Z, verlengen	19.649	8.114		27.763	2008		40.000	27.763	12.237	
66041	west_rwzi Woerden, uitbr.	573.696	1.800.250		2.373.945	2003		12.900.000	2.373.945	10.526.055	
66141	prs. Kamerik, doortrekken	292.811	10.062		302.873	2005		235.000	302.873	-67.873	
663091	Rgm Driebruggen		4.793		4.793	2009		133.300	4.793	128.507	
71042	rwzi Utrecht, MBR zuivering	235.104	-235.104			2004					
71062	rwzi Utrecht, verv. E install	672.484	573.496		1.245.980	2006		1.800.000	1.245.980	554.020	
71081	rwzi Utrecht, verv. 2008	166.011	40.290	206.301		2008					
720071	rwzi Leidsche Rijn, V2006	94.033	1.568	95.601		2007					
721061	rgm L. Rijn, contactgeluid	105.340	17.473		122.813	2007		110.000	122.813	-12.813	*
721072	Persl. Leidsche Rijn	208.327	-209.664	-1.336		2007					
73081	rwzi Breukelen, verv. 2008	81.347	149.020	230.367		2002					
74052	oost_rwzi De Bilt, uitbr.	16.563.207	4.217.213	20.780.420		2004					
744081	rgm Holl. Rading, VI 2008		24.549		24.549	2009		30.000	24.549	5.451	
81061	rwzi Zeist, uitbreiding	1.519.407	5.278.176		6.797.584	2007		8.500.000	6.797.584	1.702.416	
82071	rwzi Bunnik, Uitbreiding	144.112	929.891		1.074.003	2008		8.350.000	1.074.003	7.275.997	

Project nummer (a)	Projectnaam (b)	OHW t/m 2008 (c)	Projectkosten/ opbrengsten (d) 2009	overboeking OHW 2009 (e)	OHW t/m 2009 (f)	start jaar (g)		netto krediet (h)	OHW t/m 2009 (i)	restant krediet (j) per 31-12-2009	(k)
821071	rgm Odijk, verv. pompinst.	728	99.248		99.976	2007		370.000	99.976	270.024	
822081	Persleiding Werkhoven	75.239	3.749		78.989	2008		105.000	78.989	26.011	
82251	oost_rgm Werkhoven, pomp	160.459	20.445		180.903	2006		240.000	180.903	59.097	
83071	rwzi Driebergen, verv. 2007	592.789	157.180	749.969		2007					
832071	rgm Doorn, bijdrage d2	323.951	14.730		338.681	2008		794.646	338.681	455.965	
84062	rwzi Houten, verv. 2006	26.164	3.675		29.839	2007		100.000	29.839	70.161	
842071	Persleiding Schalkwijk	70.557	3.208		73.766	2007		145.000	73.766	71.234	
852081	rg Elst, aanpassen persleiding		45.092		45.092	2009		58.382	45.092	13.290	
853081	persleiding Amerongen		302		302	2008		100.000	302	99.698	
854071	rgm Leersum, vervanging	35.792	315.238	351.030		2008					
85451	prs. Leersum, verlengen	421.308	48.930		470.238	2006		400.000	470.238	-70.238	*
86022	oost_rwzi W bij Duurst. uitbr		185.715	185.715		2003					
861061	rgm Cothen, pompinstallatie	87.517	259.352	346.868		2007					
861071	Persleiding Cothen, verv.		12.848		12.848	2009		689.366	12.848	676.518	
86242	prs. Langbroek, verl. persl.	159.825	74.997		234.821	2005		165.000	234.821	-69.821	*
90071	algemeen, hardware 2007	44.390	3.636	48.026		2007					
906072	algemeen N verwijdering	48.761	1.358	50.118		2007					
diversen	Diverse kleine projecten	44.495	160.913	143.534	61.874			91.544	61.874	29.671	
Eindtotaal		31.715.031	26.817.546	28.586.178	29.946.399			72.724.332	29.946.399	42.777.933	

*1) OHW = onderhanden werk betreft saldo van de uitgaven minus inkomsten van projecten die nog niet gereed zijn per balansdatum

Hieronder worden projecten met een * nader toegelicht

Project nummer	Projectnaam	restant krediet	toelichting
39115	Hollandse kade	2.014.086	In 2009 is de bijdrage van Provincie Zuid-Holland ontvangen, restant krediet wordt in 2010 naar moederproject overgeboekt
40611	Communicatie (WGP Zegveld)	-690	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
40612	Waterhuishoud.gebied 5A Noord	-1.580	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
40613	Waterhuishoud.geb.Kamerik W+O	-2.747	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
40699	Watergebiedsplansubsidie	-1.144.273	Nog te ontvangen subsidie
41815	Stuw Station Terwijde	-118.855	Nog te ontvangen externe bijdrage
41901	Duikers N228 Haastrecht Heesw.	0	Project binnen krediet gebleven, in februari 2010 gereed gemeld
41909	Revisie hoogwatervoorziening	-20.794	Opbrengst wordt verwacht, project is kosten neutraal
42902	Herstel Oevererosie Lekdijk	-145.390	Opbrengst wordt verwacht, project is kosten neutraal (kosten € 510.000 - opbrengsten € 510.000)
43603	Oeverpr.Stad Utrecht Tuindorp	-28.514	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
43802	Oeverpr.Stad Utrecht-Hoograven	-10.362	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
43901	L.R.traj. Dorpsstraat Harmelen	-10.707	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
47501	Inlaat Nieuwerbrug	-43.026	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
56801	Migratie Oracle EBS	666	Project is financieel gereed, betreft nagekomen bouwrente
59208102	Subsidie WGP Kr.Rijn	-87.099	Nog te ontvangen subsidie
721061	rgm L. Rijn, contactgeluid	-12.813	Aanvulling krediet vanuit moederproject in 2010
85451	prs. Leersum, verlengen	-70.238	Overschrijding, in januari 2010 gereed gemeld
86242	prs. Langbroek, verl. persl.	-69.821	Overschrijding, in januari 2010 gereed gemeld

6.2 Staat van vaste schulden

Staat van vaste schulden										
(x € 1.000)										
nummer				datum	einddatum	saldo	opgenomen	rente	aflossing	saldo
lening	bedrag	omschrijving	%	rente	lening	31-12-2008	2009	2009	2009	31-12-2009
44	471.704,53	NWB 1E0011200	5,85	16-jul	16-07-2020	188.681		10.619	15.723	172.958
68	4.537.802,16	NN 170830001	7,30	20-jul	20-07-2015	1.588.231		108.580	226.890	1.361.341
71	3.176.461,51	NWB 1E0013804	6,23	28-nov	28-11-2010	423.921		25.238	211.734	212.188
75	34.033.516,21	NWB 1E0014218	6,37	2-jan	02-01-2022	19.058.768		1.127.808	1.361.341	17.697.427
78	53.409.931,43	Prov. Utrecht	7,51	2-jan	16-11-2011	10.681.986		802.217	3.560.662	7.121.324
79	4.537.802,16	NWB 1E0014419	5,75	27-feb	27-02-2022	2.541.169		137.333	181.512	2.359.657
82	771.426,37	oude sluis	1,00	per mnd	per mnd	539.405		5.394	24.497	514.908
83	6.806.703,24	NWB 1E0015886	4,59	1-mei	01-05-2024	4.356.290		191.657	272.268	4.084.022
84	15.882.307,56	NWB 1E0020341	6,01	18-mei	18-05-2020	9.529.384		543.285	794.115	8.735.269
85	15.882.307,56	NWB 1E0020340	6,05	18-mei	18-05-2025	10.799.969		629.696	635.292	10.164.676
88	6.000.000,00	NWB 1 0021710	4,98	6-dec	06-12-2011	6.000.000		298.800		6.000.000
89	6.000.000,00	NWB 1 0021709	5,04	6-dec	06-12-2012	6.000.000		302.400		6.000.000
90	6.000.000,00	NWB 1 0021708	5,10	6-dec	06-12-2013	6.000.000		306.000		6.000.000
91	6.000.000,00	NWB 1 0021707	5,14	6-dec	06-12-2014	6.000.000		308.400		6.000.000
94	7.000.000,00	NWB 1 0022312	4,40	15-nov	15-11-2009	7.000.000		269.184	7.000.000	0
95	10.000.000,00	NWB 1 0022568	3,94	28-feb	28-02-2011	10.000.000		394.000		10.000.000
96	10.000.000,00	SNS NL/ASN150	4,24	23-dec	23-12-2018	6.666.700		282.049	666.660	6.000.040
97	25.000.000,00	NWB 1 0023587	3,99	7-jan	07-01-2030	22.000.000		838.665	1.000.000	21.000.000
98	15.000.000,00	NWB 1 0024210	3,65	29-jun	29-06-2030	13.200.000		470.700	600.000	12.600.000
99	10.000.000,00	NWB 1-24494	4,35	30-sep	30-09-2030	8.800.000		377.979	400.000	8.400.000
100	10.000.000,00	NWB 1-24613	4,05	31-mrt	31-03-2031	9.200.000		359.950	400.000	8.800.000
102	20.000.000,00	NWB 1-24926	4,38	30-jun	30-06-2032	19.200.000		823.296	800.000	18.400.000
103	15.000.000,00	NWB 1-25382	4,74	30-apr	30-04-2033	15.000.000		710.250		15.000.000
104	35.000.000,00	NWB 1 25965	5,25	31-mei	31-05-2034	35.000.000		1.837.500		35.000.000
105	25.000.000,00	NWB 1-26405	3,28	31-jul	31-07-2018	0	25.000.000	69.644		25.000.000
Subtotaal	leningen bij financiële instellingen					229.774.504	25.000.000	11.230.642	18.150.695	236.623.809
101	15.564,66	Obligatielening	2,50			15.565				15.565
		Leaseverplichting CBL	6,54			17.216.000		17.216.000		0
		Waarborgsommen				-5.000		-5.000		0
Totaal vaste schulden						229.790.069	25.000.000	11.230.642	35.361.695	236.639.374

7. ENKELVOUDIGE JAARREKENING

7.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2009

ACTIVA (x € 1.000)		ref.	31-12-2008	31-12-2009
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	A	261.650	268.881	
Financiële vaste activa	B	<u>1.086</u>	<u>967</u>	
			262.736	269.848
Vlottende activa				
Liquide middelen	C	4.113	2.874	
Kortlopende vorderingen	D	8.149	10.466	
Overlopende activa	E	<u>6.202</u>	<u>4.935</u>	
			18.464	18.275
			<u>281.200</u>	<u>288.123</u>
PASSIVA (x € 1.000)		ref.	31-12-2008	31-12-2009
Vaste passiva				
Algemene reserve		19.122	19.191	
Bestemmingsreserve		31	316	
Nog te bestemmen resultaat		<u>353</u>	<u>6.048</u>	
Eigen Vermogen	F	19.506	25.555	
Voorzieningen	G	2.241	5.088	
Vaste schulden	H	<u>229.786</u>	<u>236.639</u>	
			251.533	267.282
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden		21.643	12.483	
Overlopende passiva	I	<u>8.024</u>	<u>8.358</u>	
			29.667	20.841
			<u>281.200</u>	<u>288.123</u>

7.2 Enkelvoudige rekening naar kosten- en opbrengstsoort

(x € 1.000)		rekening 2008	begroting 2009	rekening 2009	verschil begr-rek	verschil in %
Lasten						
Rentelasten		11.113	13.750	11.389	2.361	17
Afschrijvingen		25.193	19.663	19.831	-168	-1
Totaal kapitaallasten	J	36.306	33.413	31.220	2.193	7
Salarissen		13.706	17.006	15.110	1.896	11
Uitkeringen		161	200	173	27	14
Sociale lasten		2.839	3.420	3.219	201	6
Overige personeelslasten (vast)		960	196	347	-151	-77
Personeel van derden		2.373	1.738	3.198	-1.460	-84
Overige personeelslasten (variabel)		819	1.617	1.144	473	29
Totaal personele lasten	K	20.857	24.177	23.191	986	4
Duurzame gebruiksgoederen			8	22	-14	-175
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen		2.649	2.819	2.851	-32	-1
Energie		5.094	4.264	4.550	-286	-7
Huren, pacht en andere rechten		137	12	135	-123	-1.025
Leasebetalingen operational lease		570	570	494	76	13
Verzekeringen		312	269	335	-66	-25
Belastingen		75	61	81	-20	-33
Onderhoud door derden		6.692	8.580	7.499	1.081	13
Overige diensten door derden		16.497	19.624	20.042	-418	-2
Bijdragen aan overheden		1.745			0	0
Bijdragen aan overigen		23	1.754	1.909	-155	-9
Toevoegingen aan voorzieningen		8.156	8.156	8.362	-206	-3
Afwikkelverschillen		308			0	0
Totaal variabele lasten	L	42.258	46.117	46.280	-163	0
Totaal lasten		99.421	103.707	100.691	3.016	3
Baten						
Externe rentebaten					0	0
Interne rentebaten		56		52	52	0
Dividend- en bonusuitkeringen		185	100	156	56	56
Baten ivm salarissen en sociale lasten		83		90	90	0
Opbrengst uit grond en water		33		12	12	0
Opbrengst uit overige eigendommen		766	83	190	107	129
Diensten voor derden		1.928	1.251	1.819	568	45
Bijdragen van overheden		4.272	3.349	5.085	1.736	52
Bijdragen van overigen		25	652	449	-203	-31
Afwikkelverschillen		354			0	0
Vrijval voorzieningen		478			0	0
Totaal baten	M	8.180	5.435	7.853	2.418	44
Saldo lasten -/- baten		91.241	98.272	92.838	5.434	6
Geactiveerde lasten	N	3.557	5.292	3.339	-1.953	-37
Totaal nog te dekken		87.684	92.980	89.499	3.481	4
Dekking						
Waterschapsbelastingen	O	88.037	93.404	95.547	2.143	2
Exploitatieresultaat		353	424	6.048	5.624	1.326

7.3 Toelichting enkelvoudige jaarrekening

7.3.1 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2009

Algemeen Voor de toelichting op de enkelvoudige balans wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans, tenzij hieronder apart is toegelicht.

B. Financiële vaste activa

(x € 1.000)	saldo		afname	saldo
	31-12-2008	toename		31-12-2009
Aandelen Nederlandse Waterschapsbank	31			31
Deelneming DSR Leasing BV	24			24
Koopsompolis MRB	1.031		119	912
Totaal	1.086	0	119	967

Het waterschap heeft een deelneming van 100% in DSR Leasing B.V. I te Houten. Deze besloten vennootschap is opgericht ten behoeve van de Cross Border Lease. De Cross Border Lease transactie is in 2009 beëindigd. Op de balans staat alleen nog de deelneming DSR Leasing BV vermeld. De deelneming staat tegenover het saldo liquide middelen van de DSR Leasing BV. Naar verwachting zal in 2010 de deelneming volledig worden afgewikkeld.

C. Liquide middelen

(x € 1.000)	2009	2009
Nederlandse Waterschapsbank		1.808
Postbank	4.113	1.066
Kas	-	-
Totaal	4.113	2.874

8. ACCOUNTANTSVERKLARING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2009 van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden te Houten, bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de exploitatierekeningen naar programma's, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2009 met de toelichtingen gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van College van Dijkgraaf en Hoogheemraden

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder verordeningen van het waterschap zelf.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle als bedoeld in artikel 109, tweede lid van de Waterschapswet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en het door het waterschap opgestelde controleprotocol.

Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van het waterschap.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het waterschap heeft gemaakt, een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening, alsmede een evaluatie van het normenkader voor rechtmatigheid zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 17 december 2008.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten. Deze goedkeuringstolerantie is door het algemeen bestuur op 17 december 2008 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2009 als van de activa en passiva per 31 december 2009 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder de verordeningen van het waterschap zelf.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 109, lid 3 onder d Waterschapswet melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Deloitte Accountants B.V.
Arnhem, 20 april 2010
Was getekend: M.C.J.M. Bekker RA

9. **BESLUIT**

Opmaak, ter inzage legging en vaststelling

Deze rekening is aldus opgemaakt door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden d.d 20 april 2010.

, dijkgraaf
P.J. M. Poelmann

, secretaris-algemeen directeur
drs E.Th. Meuleman

Deze rekening heeft, na voorafgaande kennisgeving, met alle bescheiden van 17 juni 2010 t/m 30 juni 2010 voor eenieder ter inzage gelegen.

Deze rekening is op 30 juni 2010 vastgesteld door het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

, dijkgraaf
P.J.M. Poelmann

, secretaris-algemeen directeur
drs E.Th. Meuleman